

AMERIKA IR ANGLIJĄ ŽADA PILNIAUSIĄ PARAMĄ SOVIETAMS

KRISLAI

Jie Patirs Nacišką Tiesą.
Pavyzdys Visiems.
Puodas Katilą Vanoja.
Jokių Pretenzijų Neturėjo
ir Neturi.
"Draugas" ir Naciai.
"Keleivio" Veidas.
Rašo A. BIMBA

Socialnacių vietinė gazietė
"Naujoji Gadyne" (rugs. 25
d.) šaukia, "patirsime tiesą."

Kokią tiesą ir iš kur? Ogi,
girdi, "Lietuvos Raudonasis
Kryžius renka žinias apie Ru-
sijon ištremtus lietuvius."

Tai tos tiesos socialnaciai ir
laukia. O kaip dabar Lietu-
vos visos įstaigos, taip "raudo-
nasis kryžius" yra nacių įstai-
ga. Tai iš tos nacių įstaigos
"Naujosios Gadynės" redaktori-
riai ir laukia "tiesos."

Hudson, Mass., lietuvių ko-
lonija yra visai mažytė. O vie-
nok ten darbštūs draugai jau
sukėlė \$421 aukų Sovietų Sa-
jungos medikalei pagalbai.

Hudsoniečiai, vadinasi, su-
kirtu ne tik Bostoną, Brook-
lyną, bet ir didžiąją Chicago.
Valio, draugai!

Hudsono Lietuvių Piliiečių
Klubas surengė tam tikslui
vakarienę. Vakarienei pelno
davė \$110. Vakarienei daly-
viai aukomis sudėjo dar \$163!
Viso labo \$273!

O kur kitų miestų panašios
lietuvių organizacijos? Argi
jos negalėtų paimti Hudsono
Lietuvių Piliiečių Klubą gražų
pavyzdį?

Smeton-nacis Jurgėla vana-
ja kailį social-naciui Stilsonui.
O dalykas štai kame: Stils-
nas pabarė Jurgėlą už taip
begėdiškai atvirą bernavimą
Hitleriui. Dabar Jurgėla savo
"atviram laiške" atkerta Stil-
sonui. Sako jis: "Bet jeigu
draugas Stilson priešingai
antgalvei 'Present War Wel-
comed,' tai kodėl savo reda-
guojamo laikraščio 'Apžvalgoj'
be prirašo spausdina 'Afton-
bladeti' editorialem?" (N. G.,
rugs. 25 d.).

Tas "Aftonbladeti" yra šve-
dų nacių laikraštis. Jo straips-
niai seniai puošiasi mūsų so-
cialnacių spauda: ("N. Gady-
nė," "Keleivis" ir "Naujie-
nos").

Beje, Jurgėla Stilsoną vadi-
na "draugu." Jesari, abu drau-
gai: vienas amerikiečių nacių
coughlinečių organe "The
Tablet" rašo pronačiusius
straipsnius, o kitas savo ga-
zietėje perspausdina nacių
"Aftonbladeti" straipsnius!

Katalikų "Amerika" (rugs.
24 d.) sako: "Sovietų Rusiją,
priimdama šiuos aštuonius
punktus, tuo pačiu atsisakė
nuo bet jokių pretenzijų į Lie-
tuvą, Latviją ir Estiją."

Bet jokių atsisakymų Sovie-
tų Rusijai nereikėjo ir nere-
kia, nes ji niekadoms jokių pre-
tenzijų į Lietuvą, Latviją ir
Estiją neturėjo ir neturi.

Šitie trys kraštai savo liau-
dies laisvu balsavimu prisidė-
jo prie Sovietų Sąjungos, ku-
ri susideda iš daugybės tautų
ir tautelių. Rusija yra tikrai
viena tų tautų.

"Draugas" redaktoriai, ma-
tyt, jaučiasi labai prastai. Gal
jie pradeda pajusti, kad jų
pronačiška propaganda gali
susikelti prieš save didelę au-
dra. Todėl jie bažijasi: "Nė
vienas lietuvių katalikų laik-
raščio redaktoriai Amerikoje
niekuomet nebuvo ir nėra pro-
nacių." ("Draugas" rugs. 26
d.).

Būtų labai puiku, jei tai bū-
tų tiesa. Deja, netiesa. Ir už-
teks sekamų pavyzdžių įrody-
mui.

"Draugas" perdėm ir ištisai
talpino ir talpina Dr. Ancevi-
čiaus kablegramas tiesiai iš
(Tąsa 5-me puslapyje)

Darbo žmonių
Dienraštis
Kaina \$6.00 Metams
Užsieniuose \$8.00
Brooklyne \$6.50
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. 231

LAISVĖS

ANTRASAS: 427 LORIMER STREET
Telefonai: Stagg 2-3878

Brooklyn, N. Y., Trečiadienis, Spalio (October) 1, 1941 Pavienio Numerio Kaina 3c.

Metai XXXI. Dienraščio XXIII.

SOVIETAI VEJA 12 ŠARVUOTŲ NACIŲ DIVIZIJŲ ATGAL

UŽVERSTI KELIAI IR MIŠKAI SUDAUŽYTAIS VOKIEČIŲ TANKAIS

Maskva, rugs. 30.—Sovie-
tų kariuomenė vėl sumušė
kelias šarvuotas vokiečių
divizijas centraliniai-pietini-
ame fronte. Raudonoji
Armija vejasi 12 nacių di-
vizijų, 180 tūkstančių karių,
į vakarus nuo Briansko. —
Tai nėra paprastos divizi-
jos, bet veikiančios tankais
ir šarvuotais automobiliais.
United Press, amerikonių
žinių agentūra, praneša,
kad ta nacių armija, ko-
manduojama generolo Hein-
zo Guderiano, bėga atgal
betvarkėje ir užgriozdina
kaimus, miškus ir kelius
šimtais tankų, kuriuos So-
vietai sudaužė.

Sovietinės jėgos išdaužė
du didelius vokiečių tankų

sutelkimus į pietų vakarus
nuo Briansko. Sovietai at-
griebė du miestelius bei kai-
mus.

Raudonarmiečiai centrali-
niame fronte ištaškė nacių
pulka, daugiausiai sudary-
tą iš keliolikos metų jau-
nuolių ir tik su trejetu mė-
nesių karinio įlavimo.

Vokiečiai kartotinau ataku-
oja Sovietus Leningrado
fronte, bet atakos atmuša-
mos, ir dabar naciai niekur
nėra arčiau, kaip už 20 my-
lių nuo Leningrado.

Vienoje šio fronto daly-
je sovietiniai tankai sunai-
kino dar 12 vokiečių tankų
ir užmušė bei sužeidė 1,500
jų kareivių ir oficerių.

BULGARIJOS ŽMONES SU- BRUZO PRIEŠ NACIUS

London, — Čia gauta ži-
nių, kad Bulgarijой kilo ma-
siniai žmonių sujudimai ir
demonstracijos prieš vo-
kiečius ir jiems tarnaujančią
bulgarų valdžią. Fašistai
įvedė kruviną terorą prieš
gyventojus; urmu areštuoja
žmones ir daugelį be jokio
teismo sušaudė.

KOVOS PRIEŠ BRIDGESO DEPORTAVIMĄ

Washington, — Teisėjas
Charles B. Sears patarė de-
portuoti atgal į Australiją
Harry R. Bridgesą, CIO
unijų vadą vakariniame
Amerikos pakraštyje. Sears
tvirtina, kad suradęs Brid-
gesą buvus komunistu ir už
tai galima ešą jį deportuoti,
kaipo nepilietį Amerikos.

San Francisco, Calif. —
Harry Bridges'o advokatai
ir daugelis darbo unijų pa-
reiškė, kad teismiška kovos
iki pat šalies Aukščiausiojo
Teismo, idant neleist depor-
tuot Bridgesą.

HITLERIS REIKALAUJA GRIEŽTO KARO STOVIO ITALIJOJ

London, rugs. 30.—Pra-
nešama, jog Hitleris reika-
lauja įvest griežtą karo sto-
vį visoj Italijoje, kad nuslo-
pint žmonių sukilimus prieš
fašistus ir jų karą.

Kartojasi gyventojų susi-
kirtimai su policija ir ka-
riuomene šiaurinėje Italijoje.

Maskva. — Maršalas Si-
mas Budionny vis koman-
duoja sovietinę kariuomenę
pietiniame fronte, nors na-
ciai paskelbė, būk Sovietai
jį sušaudė.

Vokiečiai Skelbiasi Su- naikinę Dar 45,000 Raudonarmiečių

Berlin, rugs. 30.—Vokie-
čiai sako, kad jie per Uk-
rainą grumiąsi toliau į rytus
ir pramoniską Doneco
Baseiną ir linkui Charkovo,
880,000 gyventojų miesto.
Kai kuriuose punktuose
jiems, ešą, telieka, tiktai 20
mylių iki Charkovo.

Vokiečiai ir italai, girdi,
šiuo žygiu sunaikinę 45,000
sovietinės kariuomenės į
šiaurį rytus nuo Dniepro-
petrovsko. Jie pranašauja,
kad neužilgo užimsia Char-
kovą, mazgą geležinkelio,
einančių į Maskvą, Krimą
ir Kaukazą.

Vokiečiai prisipažįsta, jog
Sovietų kariuomenė nuolat
ir smarkiai kontr-atakuoja
juos, bet jie sudaužė tas
kontr-atakas.

Dabar naciai sakosi pa-
ėmę nelaisvėn 13,000 rau-
donarmiečių ir pagrobė 69
kanuoles šioje fronto daly-
je.

Vokiečių orlaiviai, ešą,
vėl sekmingai bombardavę
geležinkelius Maskvos ir
Doneco srityse ir tiesiog pa-
taikę bomba į vieną sovie-
tinį šarvuotąjį artį Kron-
štado. Nacių lakūnai pade-
gė tris Sovietų traukinius ir
bombomis pataikė į jų or-
laivių stovyklas ir kareivi-
nes.

Japonija Įsikibus į "Ašį"

Tokio, — Japonijos užsie-
nių reikalų ministeris, vie-
nių metų sukaktėje nuo Ja-
ponijos įstojimo į Vokieti-
jos-Italijos "Ašį", užreikšė,
kad japonai iki galo laikysis
toje fašistų "Ašyje."

RAUDONARMIEČIAI SUPLIEKĖ RUMUNŲ BRI- GADAS; PAGROBĖ DAUG KARO REIKMENŲ

Sovietų Oficialiai Pranešimai

Maskva, rugs. 29.—Sovietų Žinių Biuro pranešimas
šiandien sakė:

Pereitą naktį mūsų tėsėsi visu frontu.

Rugs. 27 d. viename tarpe pietinio fronto, dalys sovie-
tinės kariuomenės, komandujamos Smirnovo ir Charito-
novo, supliekė Antrą ir Ketvirtą Rumunijos pėstininkų
brigadas. Priešas paliko kautynių laukę daugiau kaip
2,500 saviškių užmuštų. Pagal dar nepilnas skaitlines,
daugiau kaip 300 rumunų kareivių ir oficerių buvo pa-
imta nelaisvėn ir pagrobta 47 kanuolės, du tankai ir di-
delis skaičius kulkasvaidžių, kanuolinių šovinių, daug
smulkių kulų ir kitų karo reikmenų. Mūsų kariuomenė
ir toliau daro nuostolius priešui.

Vienoje dalyje šiaurvakarinio fronto mūsų oro jėgos
sunaikino 40 priešų trokų, penkis šarvuotus automobilius,
tris baterijas kanuolių ir beveik batalioną pėstininkų. Ki-
toje to fronto dalyje sovietiniai lakūnai sunaikino 30 tan-
kų, 40 sunkvežimių ir vieną vokiečių kariuomenės kuopą.

Viename sektoriuje pietų-vakarų fronto mūsų lakūnai
sunaikino 60 priešų sunkvežimių, keturis minų mėtytu-
vų lizdus ir arti dviejų batalionų pėstininkų. Oro kau-
tynėse buvo nušauta žemyn 10 priešų lėktuvų.

Rodonovo ir Vorobjovo komandujamos dalys so-
vietinės kariuomenės, veikiančios šiaurvakariniame fron-
te, per dvi dienas kautynių sunaikino apie 600 suomių
baltagvardiečių kareivių ir oficerių ir pagrobė tris ka-
nuoles, 15 kulkasvaidžių ir daug amunicijos ir kari-
nių įrengimų.

SUNAIKINTA 263 VOKIEČIŲ ORLAIVIAI IR TRYS KARINIAI LAIVAI

Maskva, rugs. 30.—Sovietų Žinių Biuras šiandien iš-
leido sekamą pranešimą:

Atkaklios kautynės buvo vedamos visu frontu rugs.
29 d.

Pagal pilnus skaitmenis, 113 vokiečių orlaivių buvo
nušauta žemyn rugs. 26 d., o ne 98-ni, kaip kad pirmiau
pranešta. Rugs. 27 d. buvo sunaikinta 150 vokiečių or-
laivių, iš to skaičiaus—37 per kautynės ore ir 113 ant že-
mės pačiose priešų stovyklose. Tuo tarpu Sovietai prara-
do 28 orlaivius iš viso.

Baltijos pajūrio sovietinių kanuolių baterijos ir ka-
riniai laivai nuskandino vieną vokiečių šarvuotąjį ir
du naikintuvus, o ne vieną šarvuotąjį ir vieną naikintu-
vą, kaip kad anksčiau buvo pranešta.

NACIAI SUŠAUDĖ 26 ČECHUS, TARP JŲ TRIS GENEROLUS

Berlin, rugs. 30.—Naciai
oficialiai praneša, kad jie
sušaudė 26 Bohemijos (Če-
chijos) - Moravijos tautie-
čius. Sako, kad tie čechai-
moravai stengėsi sukurstyti
žmonių sukilimą, "atplėsti tą
kraštą nuo Vokietijos, įkurti
nepriklausomą čechų valsty-
bę," ir tuo tikslu jie rin-
kė ir supirkinėję ginklus.

Tarp kitų, naciai sušau-
dė tris buvusius Čechoslo-
vakijos karinius vadus: ge-
nerolus Josefą Bily, Hugo
Vitį ir Frančą Horaceką.
Tuo pačiu žygiu naciai nu-
žudė ir keturis vadinamus
v a d o v aujančius komunis-
tus: Franžą Vinsą, Johanną
Pestulą, Jaromirą Dedlace-
ką ir Dusaną Hubertą.

Nėra žinios, ar buvo jiems
bet koks teismas, ar jie su-

šaudyti tiesioginiu įsakymu
Reinhardo Heydricho, kuris
veikia kaip Hitlerio nau-
jajai paskirtas "globėjas" Če-
chijos-Moravijos.

Naciai skelbia, kad jie
dar neareštavę nė vieno pil-
no šimto čechų-moravų tau-
tinių veikėjų. Dar neprane-
ša, ką jie padarė su areš-
tuotu Čechijos - Moravijos
ministeriu pirmininku gene-
rolu Aloisu Eliasu.

Katalikų Nuosavybė Užgro-
biamą Vokietijoje

Berlin. — Valdiškas laik-
raštis praneša, kad nacių
vyriausybė užgrobė katali-
kų įstaigą St. Valentinus
Haus, vakarinėje Vokietijo-
je, todėl, kad ta įstaiga bu-
vus "priešinga valstybei."

ANGLŲ, AMERIKONŲ IR SOVIETŲ SUEIGA MASK- VOJ SPARČIAI VEIKIA

Anglijos Pasiuntinys Beaverbrook Sako: "Mes esame
Partneriai su Sovietais;" Amerikos Pasiuntinių
Galva Harriman Pareiškė: "Mes Duosime Jums
Pilniausios Paramos, kol tik Tęsis Karas".

Maskva, rugs. 30.—Veik-
liai eina pasitarimai tarp
Amerikos ir Anglijos pa-
siuntinių ir Sovietų vyriau-
sybės atstovų dėl reikiamų
Sovietam ginklų ir me-
džiaginės paramos prieš vo-
kiečius.

Bendrame pradiname po-
sėdyje Sovietų užsienių rei-
kalų komisaras V. M. Mo-
lotovas, anglų pasiuntinių
galva lordas Beaverbrook ir
Amerikos pasiuntinių pi-
mininkas W. Averell Harri-
man pasakė trumpas kal-
bas. Visi vardu savo šalių

pasizadėjo bendradarbiaut,
kad sumuštų Hitlerį.
Pasitarimus atidarė Mo-
lotovas, sveikindamas An-
glijos ir Jungtinių Valstijų
pasiuntinius. Jis tarė:
"Aš tikiuos, jog ši kon-
ferencija vadovausis aukš-
tais idealais, kuriuos parei-
škė prezidentas Rooseveltas
ir Anglijos ministeris pi-
mininkas Churchill rugp. 18
diena."

"Aš norėčiau patart, kad
mes šiandien paskirtume
sešias komisijas—reikalams
(Tąsa ant 5-to pusl.)

Anglų Orlaiviai Kriuši- no Nacių Stettiną, Hamburgą ir Kt.

London, rugs. 30.—Anglų
orlaiviai galingomis bombo-
mis daužė ir degino Stetti-
ną, vokiečių karinių laivų
stovyklą Baltijos Jūroj. Na-
ciai vartoja Stettiną kaip
savo centrą veiksmams
prieš Sovietus Leningrado
fronte.

Anglų lakūnai taipgi nai-
kino karinius vokiečių įre-
ngimus Hamburge, didžiau-
sios prieplaukos mieste.
Abiejuose miestuose anglai
sukėlė daug ir smarkių
sprogimų ir gaisrų.

UŽKŪRĖ KARŠTĄ PIRTĮ ITALIJAI

Vakar anglų orlaiviai iš
Anglijos ir Afrikos tuo pa-
čiu laiku užpuolė kariniai
svarbius punktus šiaurinės
ir pietinės Italijos miestuo-
se, ir padarė didelių nuos-
tolių fašistams Milane, Tu-
rine, Genuoj, Rapallo, Mar-
saloj ir eilė kitų miestų.

Užpuolime dalyvavo keli
šimtai Anglijos orlaivių.

APREŽIA ITALAMS DRABU- ŽIUS IR AVALINĘ

Roma. — Italijos valdžia
sustabdė drabužių, audekų
ir avalinės pardavinėjimą
per 10 dienų. Tuo tarpu su-
rašinėja tuos dalykus ir
rengiasi įvest korteles, pa-
gal kurias gyventojai tega-
lės pirkt tik labai aprežtą
kiekį drabužių ir avalinės.

Fašistų valdžia jau nusta-
tė, jog žmogus vidutiniai te-
galai gaut pirkt tik 7 un-
cijas duonos per dieną, tai
mažiau negu pusę svaro.

ANGLAI BOMBARDUOS IR ROMĄ, JEI REIKES

London, rugs. 30. — An-
glijos ministeris pirminin-
kas Churchill pareiškė sei-
me, kad anglų lakūnai bom-
barduos ir Romą, jeigu rei-
kės.

Pranešama, jog popiežius
kreipiasi į prez. Rooseveltą,
kad atkalbėtų anglus nuo
Romos bombardavimo.

NAUJA SAJUNGINE ANGLI- JOS SUTARTIS SU SO- VIETŲ RESPUBLIKA

London, rugs. 30.—Kal-
bėdamas anglų seime, mi-
nisteris pirmininkas Chur-
chill sakė: "Ar pažiūrėsime
į rytus ar į vakarus, mes
jau ne vieni." — Rytuose
prieš nacius kariauja Sovie-
tai, o iš vakarų pusės ang-
lus remia Amerika.

Premjeras Churchill pra-
nešė, kad jis greitai laiku
pateiks seimui naują Angli-
jos sąjunginę sutartį su So-
vietais ir sutartį su Iranu-
Persija.

RAGINA PASIAUKOT, KAD PAGELBĖT SO- VIETAMS KARE

"Kad palaikyt Rusijos ar-
mijas, kaip pirmos rūšies
kariaujančios valstybės, ko-
voje, tai Anglijos žmonės
turės labai daug pasiaukot,"
ispėjo Churchillis:

"Mes turime siųst Rusi-
jai ne tik tankų, bet bran-
gių mums patiems orlaivių,
aliumino, vario, žibalo ir
daugelį kitų medžiagų. Jau
pasiušta dideli kiekiai. Bet
gal persiuntimo keblumai
apribos reikmenų teikimą
Rusijai."

ORAS. — Ši trečiadienį
būsią lietaus.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.

Every day except Sunday
Established April 5, 1911

427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK
Tel. Stagg 2-8978

President Jos. Weiss
Secretary Treasurer J. Gasunas
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$6.00
United States, six months	\$3.25
Brooklyn, N. Y., per year	\$6.50
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.50
Foreign countries, per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$6.00
Canada and Brazil, six months	\$3.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at
the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the
Act of March 3, 1879.

Stilsono Hitleriškai Džiaugsmas

Juozas Stilsonas, kuris savo laiką taip didžiulioje "revolucionierium", kuris tiek daug atsiėjo Amerikos lietuvių mėsoms pinigų, dabar yra atviras hitlerininkas. Jis vėliausiame numeryje "Naujosios Gdynės" taip džiaugiasi Hitlerio "pergalėmis", kaip gali džiaugtis tik hitleristas.

Juozas Stilsonas pasiepia Raudonąją Armiją, kad ji buvo skelbiama "nesumūšama," o girdi, dabar Hitlerio jėgos visur ją pliekia. Nei vienas sąžiningas žmogus tokių melų neskelbės, kuris nenori Hitlerio propagandos platinti. Tiesa, kad Raudonajai Armijai prisiėmė vesti labai sunkios kovos. Bet kiekvienas protaui žmogus žino, kad jai prisiėmė grumtis su viso pasaulio fašistinėmis reakcijos jėgomis. Visi nors kiek bešališki karo žinovai pripažįsta tą faktą, kad Raudonoji Armija labai narsiai, sugabiai, didvyriškai kaunasi. Jeigu jai prisiėjo užleisti priešiui tam tikrus plotus, tai dar tas nereiškia, kad Raudonoji Armija jau ir yra pralaimėtoja. Japonijos imperialistai gyrėsi savo pasisėkimais prie Zaoziornaja, Bezimenaja kalnų ir Mongolijoje. Bet ten kova baigėsi Raudonosios Armijos laimėjimais.

Kitą žioplą priekaištą daro Juozas Stilsonas, tai tą, kad Sovietų Sąjungos vadai sakydavo, kad jie "neatiduos nei vienos pėdos savo žemės," o dabar "atidavė" ištisas respublikas. Čia Stilsono ir perankstyvas hitleriškas džiaugsmas! Kada Sovietų vadai sakė, kad jie neatiduos nei vienos pėdos savo žemės, tai reikėjo suprasti, kad tas nereiškia, kad priešas negali įsiveržti į Sovietų žemę, negali užimti jos tam tikrus plotus. Priešas daug kartų buvo įsiveržęs, užėmęs tam tikrus plotus, bet kaip tas baigėsi? Baigėsi įsiveržėlių pralaimėjimu. Ir dabar Vokietijos fašistai ir jų talkininkai užėmė tam tikrus Sovietų plotus, bet ar tai jau Sovietai tu plotų atsisakė, ar juos atidavė priešiui? Nieko panašaus! Sovietai deda visas pastangas, kad ne tik tuos savo plotus atkariauti, bet kad iš po fašistų jungo išlaisvinti ir kitus pavergtus kraštus.

Italijos Fašistai Silpni

Jeigu Anglija pradėtų greitus ir stiprius veiksmus karo orlaiviais, karo laivais ir išsodinimais desantu, tai Italijos fašistai būtų sumušti. Nuo pat karo pradžios pasirodė, kad Italijos fašistų karo mašina, kurią taip labai reklamavo Mussolinis, yra silpna. Italija pralaimėjo Eritreijai, Somalilande. Italija pralaimėjo Libijai, ją ten išgelbėjo tik Hitlerio divizijos. Italija pralaimėjo karą su Graikija, ją ten išgelbėjo tik Hitleris.

Italijoj fašizmas liaudį spaudžia nuo 1920 metų. Italijos žmonės neturi noro

kariauti už fašistinį režimą. Jiems šis karas užkatas. Ir kada Mussolinis savo fašistų divizijas pasiuntė kariauti prieš Sovietų Sąjungą, tai Italijoj jo karo jėgos dar daugiau apsilpo.

Dabar Herbert L. Matthews rašo iš Romos, kad italai turi vėl susiveržti diržus, nes duonos, cukraus ir kitų maisto dalykų didelė stoka. Duonos linijos ilgos ir ne visi jau gali jos gauti. Didelė stoka sviesto, sūrio, pieno ir kitokių riebalų. Stoka kiaušinių, mėsos ir daržovių. Italija yra tokioj padėtyj, kaip Pirmo Pasaulinio Karo pabaigoj, kada žmonių ūpas buvo ant žemo laipsnio. Ant maisto įvesta kortelės. Štai šeima iš penkių asmenų gavo tik pusę kvortos pieno.

Tuo kartu Vokietijos fašistų karo jėgos užima visus strateginius Italijoj punktus ir tas parodo, kaip Hitleris rengiasi pavergti ir Italiją. Tokiose sąlygose Italija laikosi kare tik todėl, kad jai niekas neužduoda stipraus smūgio.

Apie "Paskandintus" Sovietų Laivus

Vokietijos fašistų melų kampanija apie jų "pergalės" prieš Sovietus viršija viską. Užtenka prisiminti tą, kiek daug kartų Vokietijos fašistai paskelbė, būk jie nuskandino Baltijos Jūroj Sovietų šarvuotus "Maratą", "Oktiabrskąją Revoliuciją", kruizerį "Kirovą". Bet po kiek laiko ir vėl skelbia, kad jų orlaiviai tuos pat laivus bombardavo arba "nuskandino." Atrodo, kad tie laivai išplaukia iš jūrų dugno. Tas dar kartą atidengia fašistų pasigyrimų melus.

Kaip Japonija Gelbsti Hitleriui Kare Prieš Sovietus?

Japonijos imperialistai daug kartų ginklais žvangino ir puolė Sovietų Sąjungos Tolimųjų Rytų sienas. Kiekvieną metą jie šimtus karo provokacijų atliko. Kiekviena japonų provokacija baigėsi jų pačių pralaimėjimu. Taip 1938 metais prie Zaoziornaja ir Bezimenaja kalnų Japonijos 15-kos dienų karas prieš Sovietus baigėsi jos pralaimėjimu ir apie 30,000 nuostolių. Taip 1939 metais veik keturių mėnesių karas prie Mongolijos Liaudies Respublikos baigėsi visiškai Japonijos pralaimėjimu, kur ji neteko per 600 karo orlaivių ir vien prie Nanahano 18,000 užmuštų karių.

Japonija yra Vokietijos ir Italijos fašistų talkininkė. Aišku, kad ji bile valandą norėtų patenkinti savo imperialistinius apetitus, grobti Sovietų Sibiro plotus, padėti Hitleriui ir Mussoliniui. Jeigu ji nuo to susilaiko, tai tam yra rimtos priežastys. Japonijoj namai iš medžio ir popieros. Ji bijo, kad Sovietų karo orlaiviai nepaverstų juos gaisro pašaru. Ji bijosi, kad Sovietų Sąjunga, Anglija, Činija ir Jungtinės Valstijos bendromis spėkomis nesutrukdytų Japonijos karo jėgų. Bet tas dar nereiškia, kad ji nesirengtų užpuolimui ant Sovietų. Ji manevruoja, nori rasti su Anglija ir Amerika bendrą kalbą. Ji staugia, būk Sovietai neleidžia jai gyvuoti.

Bet jeigu Japonijos imperialistai ir nepradės oficialio karo prieš Sovietus, tai jie ir taip daug gelbsti Hitleriui ir Mussoliniui. Neseniai atėjo žinių iš Mandžurijos, kad Japonija ten sutraukus prie Sovietų Sąjungos sienos net milijoną geriausių savo kareivių, kad kasdien vis atveža daugiau ginklų, amunicijos, taisto kelių, ruošiasi karui. Jeigu Japonija ir neužpuolų Sovietų, tai toki jos karo prisirengimai vis vien yra didelė Hitleriui ir Mussoliniui pagalba, nes koncentravimas karo jėgų verčia Sovietų Sąjungą laikyti ten taip pat apie milijoną kareivių, daug karo orlaivių, tankų, ginklų, kurie prie kitokio Japonijos užsilikymo galėtų būt permesti kovai prieš Hitlerio gaujas.

svarą šiokių bei tokių riebalų ir svarą cukraus. Francūzams visai neskiriama mėsos, tabako, sūrio, sviesto ar vyno.

Angly Ministeris Šaukia Gaminti Daugiau Ginklų Ir Sovietų Sąjungai

London. — Anglijos darbo ministeris Ernest Bevin atsisaukė i darbininkus smarkiau dirbt karo reik-

menis, kurių bus siunčiama ir Sovietam. Nes naciai, užimdami tulas Sovietų žemes, tuomi apsinkno Sovietam pasigaminti kiek reikia ginklų ir amunicijos. Ministeris Bevin gyrė Sovietų narsią ir pasiaukojančią kovą.

Tegyvuojia Civilizacija; Mirtis Barbarizmui!

Šiandien prasidėjo "Laisvės" vėjus gavimui naujų skaitytojų. Prasidėjo mūsų svarbiausias apšvietos platinimo darbas. Apgailėtina, kad praėjusiuose vajuose ne visi "Laisvės" partiotai pasirodė suprantančiais apšvietos platinimo darbą. Daugelis nepasirūpino gauti nė po vieną naują skaitytoją savo dienraščiui. Vengime tos klaidos bei apsilėidimo šiame vajuje.

Pradėjome dienraščio "Laisvės" platinimo darbą pačiame įkaitime antrojo pasaulinio karo. Šis karas yra kova civilizacijos su barbarizmu. Fašistinis barbarizmas užpuolė civilizaciją. Ar gali ramiai sėdėti civilizuotas žmogus ir ramia sąžine laukti, kuomi baigsis šis karas? Aišku, jog ne. Turime kuom nors, kiek nors prisidėti prie civilizacijos apgynimo.

Konservatyviškoji lietuvių spauda stojo į talką fašistiniam barbarizmui. Hitlerio agentas Dr. Ancevičius katalikų, tautininkų ir socialistų spaudai tai stalyčia išminties, veidrodė teisybės. O pažangiosios lietuvių visuomenės akyse Dr. Ancevičius yra Hitlerio melų propagandos papūga.

Nuostabu žiūrėti, kaip žmonės sunieksėja. Dauguma iš dabar esančiųjų katalikų, tautininkų ir socialistų vadų yra tie, kurie nepakędami caristinės Rusijos priespaudos Lietuvoje bėgo į Ameriką, į laisvą šalį. Rodosi, turėtų džiaugtis čia patekę ir turėdami laimės naudotis Washingtono-Jeffersono-Lincolno iškovota

giškai mąstant, rodosi turėtų rasti laisvės branginti ir ginti jas. Bet ne. Turėdami spaudos laisvę, savo laikraštinius darbus. Apgailėtina, kad praėjusiuose vajuose ne visi "Laisvės" partiotai pasirodė suprantančiais apšvietos platinimo darbą. Daugelis nepasirūpino gauti nė po vieną naują skaitytoją savo dienraščiui. Vengime tos klaidos bei apsilėidimo šiame vajuje.

Pradėjome dienraščio "Laisvės" platinimo darbą pačiame įkaitime antrojo pasaulinio karo. Šis karas yra kova civilizacijos su barbarizmu. Fašistinis barbarizmas užpuolė civilizaciją. Ar gali ramiai sėdėti civilizuotas žmogus ir ramia sąžine laukti, kuomi baigsis šis karas? Aišku, jog ne. Turime kuom nors, kiek nors prisidėti prie civilizacijos apgynimo.

Konservatyviškoji lietuvių spauda stojo į talką fašistiniam barbarizmui. Hitlerio agentas Dr. Ancevičius katalikų, tautininkų ir socialistų spaudai tai stalyčia išminties, veidrodė teisybės. O pažangiosios lietuvių visuomenės akyse Dr. Ancevičius yra Hitlerio melų propagandos papūga.

Nuostabu žiūrėti, kaip žmonės sunieksėja. Dauguma iš dabar esančiųjų katalikų, tautininkų ir socialistų vadų yra tie, kurie nepakędami caristinės Rusijos priespaudos Lietuvoje bėgo į Ameriką, į laisvą šalį. Rodosi, turėtų džiaugtis čia patekę ir turėdami laimės naudotis Washingtono-Jeffersono-Lincolno iškovota

kūno, trokšta Hitlerio botago! Laisvais esant, jiems niežti kailį, trokšta vergijos.

Kunigai ir katalikų spaudos redaktoriai, kurie kitus persergsti: "neduok šėtonui piršto, nes jis ir visą ranką įtrauks!" O patys ne tik pirštą duoda, bet puola tiesiai į glėbį hitleriniui šėtonui. Ar gali teisingas žmogus katalikas sekti tokius politiniai išgėvėrusius savo vadus? Aišku, kad ne!

Tačiau, gaila darosi pažiūrėjus į tas minias žmonių, kurios naudojasi tik katalikų, tautininkų ir socialistų spauda. Jos nemato teisybės. Todėl kiekvieno pažangaus žmogaus yra pareiga šiame momentu labiau negu bent kada dar buotis "Laisvės" platinimu. Darbuotis, kad tas minias žmonių pasiekti su žodžių teisybės. Kad jas padaryti armija, ginančia demokrati-

armija, ginančia demokrati-

Sudaužius Fašizmą -- Kas Toliau?

(Tąsa)

"Keturiuos Laisvės"

Lordas Halifax savaip aiškino prez. Rooseveltą prakalboje Kongresui sausio 6 d. paskelbtas keturiuos laisvės: kalbos laisvė, religijos laisvė, laisvė nuo baimės ir laisvė nuo skurdo. Halifax teigė: moralinis principas — asmens gerbiimas; socialinis principas, sujungias politinę laisvę ir ekonominį saugumą; naminių principas — "šeimyninis šventumas ir vieningumas". Religijos principą jis užmeta griežtai (absoliučiai) despotiškai ant "kiekvienos sielos," sakydamaudotis "Washingtono-Jeffersono-Lincolno iškovota of the absolute worth of every soul."

J. B.

Demokratijų vyriausybės vis dar naujų planų neskelbė. Laikėsi Rooseveltto pasakymo (vasario 25 d.), kad taikos planai gali laukti iki po "pergalės".

Vis tebedarė "appeasement'us."

Kovo 22 d. Jungt. Valst. sekretoriaus padėjėjas Welles pakelbė, kad, su britų pritarimu, bus pasiūstas du laivai miltų neokupuotajai Francijai. Francijos diktatorius (tikrumoje Hitlerio lėle—puppet) pasakė, kad "nė vienas svaras tokio ar kitokio maisto nebus leidžiama nugabenti iš neokupuotos Francijos į okupuotąją Franciją."

ją, laisvę ir civilizaciją.

Prezidentas Rooseveltas šaukia visus į kovą prieš hitlerinį barbarizmą. Būkimė su savo prezidentu, padėkime demokratijoms sukrusinti nacizmą ir fašizmą! Naujas skaitytojas "Laisvei" yra smūgis hitleriniam barbarizmui. Kuo daugiau "Laisvei" naujų skaitytojų, tuo greičiau bus galas nacizmui ir fašizmui.

"Laisvės" kaina metams \$6.00, pusei metų \$3.25. Taipgi "Laisvę" galima užsirašyti už \$1.00 šešiom savaitėm.

Stokime į darbą visi gauti dienraščiui "Laisvei" naujų skaitytojų. Apšvieta mišioms—yra ugnis į akis pikanti hitlerinei propagandai. O platinimas "Laisvės"—yra skleidimas apšvietos. Stokime į savo dienraščio platinimo darbą su šūkiais: "Tegyvuojia Civilizacija! Mirtis Barbarizmui!"

P. Buknys.

(Šioj progą skaitytojas privalo galutinai įsitikinti kad maisto politika, diplomatija ir karinė strategija yra svarbiausia. W. T. Stone iš Washingtono dėl tos "miltų" politikos rašė: "it is impossible to divorce food policy from diplomacy and military strategy." "Maistas, vartojamas kaip diplomatijos instrumentas, gali tarnauti pažangai politinių tikslų taip sekmingai, kaip kariniai laivai ir amunicijos." ("Foreign Policy Bulletin" No. 24, 1941, Vol. XX). O kas kaltina dar Marksą ir Leniną už šitokias šnėkas?!).

Iš kitos pusės, Hitleris pradėjo daryt "appeasementą"—apraminimą Anglijos, kad galėtų jis užpuolti Sovietų Sąjungą. Jo artimiausias draugas, "nacis No. 2." p. Hess atlėkė į Didž. Britaniją.

Balandžio-gegužės mėn. Amerikinė politikos tyrėjų draugija "Foreign Policy Association" savo buletine Tąsa ant 4-to pusl.)

Klausimai ir Atsakymai

Klausimas

Prašu "Laisvės" Redakcijos patarimo apie mano moters pilietybės popieras. Aš esu šios šalies pilietis. Ką daryti? Nežinome laivo vardo. Moteris sako, kad ji važiavus Amerikon 1902 metais, vasario mėnesį. Dienos nežino. Ar reikia pirmas popieras imti? Už paaiškinimą sakau aciu.

Skaitytojas.

Atsakymas

Tiksliai atsakyti į klausimą negalime, nes nepasakote, kada judu susituokėte, ar jūs buvote pilietis, ar ne, kada ženijotės ir tt. Jeigu jūs buvote pilietis ir jeigu apsigėdėte prieš 1922 metų rugsėjo 22 dieną, tai jūs žmona yra pilietė ir jai jokių pilietinių popierių imti nebereikia. Bet jeigu apsigėdėte po 1922 metų rugsėjo 22 d., tai jina nėra šios šalies pilietė ir jeigu nori tapti piliete, turi išsiimti pilietines popieras.

Kas dėl atvažiavimo informacijų, tai bėdos neturėtų būti. Jeigu jina atvažiavo Amerikon prieš 1906 metus, tai imant popieras užteks to, jeigu jina įrodys (dokumentais arba liudytojais), kad jina prieš 1906 metus gyveno šioje šalyje. Taip vadinamas "atvažiavimo sertifikatas" reikalingas tik tiems, kurie pribuvo šion šalin po 1906 metų birželio 29 dienos.

Tik tegu viso pasaulio demokratiniai nusistatę žmonės susivienija, o tuomet hitlerizmas prieš juos būtų tik špygtutė!

Spalių 1-mą prasidėjo "Laisvės" vaju gavimui naujų skaitytojų. Kviečiame tal- kon visas veteranas vadininkes. Taipgi prašome visas skaitytojas gauti nors po vieną naują skaitytoją savo dienraščiui.

MOTERŲ ŽINIŲ

MOTERŲ BALSAS JAU UŽBAIGTAS

Su dideliu malonumu tenka pranešti, kad mūsų jubilėjinis leidinys, "Moteryų Balsas" iš redakcijos pusės jau užbaigtas. Už savaitės - kitos, jeigu nieko nepaprasto spaustuvė neatstiktų, žurnalas bus pradėtas siuntinėti jo laukėjoms, bendradarbiams ir rėmėjams.

Nors mūsų žurnalas turės 67 rašto puslapius, didelio formato, bet tenka labai apgaileti, kad pusėtinai didelis rašto pluoštas teko palikti nesutalpinus. Mūsų draugių atsiliepimas su raštais buvo labai jautrus: daug prirašė senesnių veikėjų, bet labai gražiai atsiliepė jaunosios kartos moterys, ypač profesionalės davė labai daug vertingų raštų. Turbūt bus tarpe Amerikos lietuvių pirmutinis tokis žurnalas, kuriame tiek daug tilps raštų iš skirtingų taškaregių. Taipgi telpa labai daug paveikslų, bet... kaip raštus, taip ir visus paveikslus nepajėgėm sunaudoti; tas įrodė, kaip daug pas mus geros spaudai medžiagos yra.

Nekuriuos draugės, patyrušios, kad ne visi raštai bus galima sutalpinti, sugestavo padidinti puslapių skaitlių. Didinant žurnalą būt jo išleidi-

mas užsitiesęs kiek ilgiau ir antra, tai vėl būt susitiktų su išlaidomis, kurių ir taip labai daug susidarė: mat, mes tokiam reikšmingam savo leidiniui vartojame pačią geriausią popierių ir atydu darbą. Tالpinant daugybę paveikslų vėl susidarė didelės išlaidos, o kopija parsiduos tikrai po 25 centus. Jau ir taip išlaidos susidaro veik du kart tiek, kiek bus parduodama kaina, bet ačiū mūsų draugių ir rėmėjų nuosirdžiam atsiliepimui, iki šioliai aukomis suplaukė \$606.75. Tai labai graži krūva pinigų, bet dar tas visų išlaidų nepadengia. Būt labai pageidaujama, kad klubai, turinti ižde pinigų, siunčiant užsakymą platinimui, kartu prisiųstų ir mokesį už reikalaujamas kopijas, kas daug palengvintų apmokėti spausuvei sąskaitas. Klubams, imant nemažiau 10 kopijų, duodama po 15c kopija. Užsakymus siųskite S. Sasnui, 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. Keli klubai panašiai mokesis jau prisiuntė.

Prirašėm straipsnių, sukėlėm pinigų, dabar imkime taip pat sparčiai žurnalą išplatinti.

K. Petrikienė.

Pradedant Jubilėjų

Su šia spalį 1-mą prasideda mūsų Sidabrinio Jubilėjaus metai — 25 metų sukaiktis nuo išleidimo Amerikos lietuvių moterų pirmo laikraščio "Moteryų Balsas" ir pirmo Amerikos pažangiųjų lietuvių moterų suvažiavimo.

Gal tik dirbusios iš peties išleidimui jubilėjinio "Moteryų Balsas" — jau esančio spaudoje — jaunesnės mūsų veikėjos nors dalinai galės persitaisyti sunkumams, kuriuos reikėjo pakelti ankstybiųjų laikų moterims veikėjoms ir vyrams moterų spaudos ir organizacijos patriotams. Šiandieną mums talkino skaitlingi moterų klubai, nacionalių organizacijų veikėjai, moterų skyriai dienraščiuose "Laisvėje" ir "Vilnyje," nepaskūpint vietos ir kitose tų laikraščių šaltose. O visgi reikėjo padirbėti.

Jos Nugalėjo Sunkumus
Anais laikais dar nebuvo moterų darbui palankių dienraščių, neturėjome nei pastovų savo skyrių buvusiose savaitraščiuose. Retai kur buvo moterų organizacijos, tačiau ir esamosios daugiausia tik vienu reikalu — ligoje pašalpa — moterims narėms rūpinosi. Vos keliolika kuopų turėjęs Moterų Progresyvis Susivienijimas, pritariant pažangiųjų kairiajai srovei ir karštai remiant tada buvusiai savaitraščiu "Laisvei" pasimojo išleisti žurnalą "Moteryų Balsą". Ir išleido. Tai buvo spalį mėnesį, 1916 m.

Tą pat mėnesį įvyko 1-mas Moterų Progresyvio Susivienijimo suvažiavimas.

Moterų Balsas gimė laikais, kada ir bendros organizacijos dar nebuvo skaitlingiausios narių: kada moteris nars galėjai ant pirštų suskaičiuoti, o kai kur ir visai nebuvo ko skaityti; kada eidamos į susirinkimus moteris ne viena apsimetė aplink, ar kas nepamatys, kadangi organizacijos, apsvietos ir progreso prieštai begėdiškai niekino. Nors žodžiu tas, kurios ne tik pačios iki šiol su mumis išsilaikė, bet ir savo dukteris — sūnus tam judėjimui išauklė-

Gražūs Jų Darbo Vaisiai

Tokiose tai sąlygose mūsų pirmakūnės prieš ketvirtadalį šimto metų išėjo leisti laikraštį, budavoti organizaciją. Jos leidosi sakyti prakalbų, organizuoti susirinkimus, įrašinėti narses, užrašinėti laikraštį, rinkti aukas jo palaikymui. Jų darbas buvo sunkus, bet nebuvo veltus. Išbudavota didelė organizacija, kuri šiandien yra dalimi didžiausios lietuvių apsvietos organizacijos — Lietuvių Literatūros Draugijos. Išleista keliolika knygų ir brošiūrų, taipgi nemažai lapečių ir paskaitų moterų klausimais. Kožnoj kolonijoj išaugo apsvietusių, veiklių moterų. Ejęs mėnesinis žurnalas išaugo išsiskiriojo į savaitinius "Moteryų Skyrius" dienraščiuose "Laisvėje" ir "Vilnyje," padengiančius kas savaitę svarbias problemas ir pasiekiančius desėtkus tūkstančių skaitytojų. To gražiausio darbo 25 metų sukaiktis apvainikuota išleidimu puikaus vienkartinio žurnalo "Moteryų Balsas", kuris už savaitės-kitos jau bus mūsų rankose.

Jų Darbo Jubilėjus

Daugelis tų garbingų mūsų spaudos ir organizacijos pirmakūnių 1916 metais buvo dar jaunutės, vienok sugebėjo taip gabiai ir sekmingai praversti didelį ir sunkų darbą. Tulos iš jų gyvenimo audrose dingio, jog negirdėti nei pėdsakų. Buvo tokių, kurios, tarsi kometos, skaisčiai švystelėjo padangėj ir nusileido... Lengviau yra įspūdingai padirbėti metus kitus, negu per visą amžių. Tačiau smagu pasidžiaugti, kad labai daugeliui mūsų judėjimo tvėrėjų šis jubilėjus yra kartu jų pačių darbo tame judėjime sidabrinio, o kitoms ir virš 30 metų jubilėjumi.

Garbė mums ir įkvėpimas matyti tas veteranas pirmosios savo eilės.

Kalbant apie veteranas, prašyte prašosi mintis priminti nors žodžiu tas, kurios ne tik pačios iki šiol su mumis išsilaikė, bet ir savo dukteris — sūnus tam judėjimui išauklė-

Mergaitės perkasi krašto apsigyrimui stampas, kurios po draug yra ir gera tapyba.

Jo. Jų motiniška meilė tam judėjimui ir čia nesustojo, jos už rankutės vedinos anūkus lanko savo organizacijų susirinkimus ir pramogas, tuo būdu auklėdamos savo mylimam judėjimui ir trečiają Amerikos lietuvių gentkartę. Ar gali būti kas gražesnis už jų duodamą pavyzdį?!

Gražiausia Jom Pagarba

Minint jubilėjų ne viena kolonija pagerbė savo veteranas žiupsneliu gėlių ar dovanėle. Tačiau už vis labiau branginamą joms dovana bus stiprinimas to judėjimo, kurį jos sutvėrė, kurio išbudavojimui ir išlaikymui mums ir priaugnčiajai gentkartei paduoti jos pašventė po virš ketvirtadalį šimto metų.

Kaip būtų gražu, kad jaunesnės pasveikintų veteranas su būriu naujų dukterų — narsų moterų klubui, LLD moterų skyriui ar bendrai LLD ar LDS kuopai!

Ir būtų taip pat labai gražu ir priešfašistiniam, pažangiam judėjimui naudinga, jeigu mes, minėdamos savo spaudos ir organizacijos sidabrinį jubilėjų gautume daugiausia naujų skaitytojų dienraščiams "Laisvei" ir "Vilniai," kurie taip daug prisidėjo prie mūsų organizacijos ir apsvietos kilimo.

S. Sasna.

Stiklinė šviežaus šalto lemono ne vien tik gaivinančiai skanu, bet ir sveiką išgerti.

SAVAITĖS GANA NAUJAME PASAULYJE

Alice Oelsner, 52 m., vaistinė ir chemistė, nusižūdė išgėrus nuodų po išbuvimo viena savaitę Havanoj, Kuboj. Ar tai buvo pasekmė pergyvenimų fašizmo kraštuose? O moterį ir vyrą, ir šitie atsidėgali ir pabėgėlis gyvenimas naujame, nepažįstamame ir nerūpestingame apie pribuvėlius pasaulyje jau pasirodė nevertu grvinti? Ji buvo atvykusi laivu Navemar iš Seville, Ispanijos. Laivas, turįs vietos 28 keleiviams, atvežė 1,120.

Į Naują Gyvenimą

Ties Kaunu išsiskleidė aukštas, mėlynas dangus. Rytas. Vos palaistytos gatvės dvelgia lengva birželio mėnesio vėsoma. Tokią dieną žingsnis yra lengvas, o krūtinei gardžiudomasi traukia dar laukais kvepiantį, miesto nesuterštą orą.

Tik Leono Sapiegos gatvėje, ties makaronų ir biskvitų dirbtuvės "Viktorija" vartais stoviniuoja darbininkai. Jų veidai rūsūs, lūpos suspaustos į griežtą išraišką.

Is Laisvės alėjos autosunkvežimis pasuko į Sapiegos gatvę, ir taikosi įvažiuoti "Viktorijos" kieman. Vartus užstojo vidutinio ūgio vyras ir aukšta, ryškių akių, griežto, energingo veido moteris. Vyras ir moteris išskėlė dešines —

— Sustok! Neduosim prekių išvežti!

Atsiduso autosunkvežimis, ir sustojo skersai gatvės. Abejingai žiūrėjo soferis sėdėdamas prie vairo ir du darbininkai, stovėdami sunkvežimio kuzove. Dirbtuvės kieme susirinko būrelis "Viktorijos" darbininkų. Jie susidomėję vis arčiau ir arčiau slinko į vartus, kol visiškai juos užtvėrė.

Taip stovėjo kurį laiką.

— Žiūrėk, kaip ilgai nenusileidžia švabinskas, — lyg tai klausdamas prabilo vienas kuzove stovinčių vyrų. — Jau, rodos, trečią savaitę streikuojate?

— Taip. Ir streikuosim, kol laimėsime. O jūs norite šeiminiukų pelno suteikti, išvežti iš sandėlio mūsų pagamintas prekes. Gėda, draugai, mes streikuojame, o jūs šeiminiukui padedat. Negausit, neįleisime!

Abu vyriškiai nutilo. Vieni pasiryžę, kiti abejingi ir kiek susigėdę stovėjo priešpriešais, kol pasirodė būrelis policininkų su III-čios nuovados viršininku priekyje.

Policininkus pastebėję, darbininkai dingo iš vartų kieme ir išsiskirstė. Tik vidutinio ūgio vyras ir aukšta moteris nesitraukė iš savo vietų.

— Kodėl nevažiuojat? — klausia nuovados viršininkas soferį.

Soferis akimis parodė į moterį ir vyrą.

— A-a! Nauji judėjimo tvarkytojai! — ironiškai pasakė nuovados viršininkas ir kreipėsi į palydovus: — Na!

Policininkai po kelis puolė moterį ir vyrą, ir šitie atsidėgali ir pabėgėlis gyvenimas naujame, nepažįstamame ir nerūpestingame apie pribuvėlius pasaulyje jau pasirodė nevertu grvinti? Ji buvo atvykusi laivu Navemar iš Seville, Ispanijos. Laivas, turįs vietos 28 keleiviams, atvežė 1,120.

— Vyrų, neduokime! Policininkai valandėlę sumišo, bet tuojau puolė moterį. Ir darbininkai pribėgo prie sunkvežimio. Dėžės ėmė kristi žemėn. Sunkvežimis buvo priverstas tuščiom išvažiuoti. Tai buvo 1926 metais.

Dabar tą energingą moterį sutikau jos bute.

— Kas privertė tada streikuoti? — klausiu.

Gyvenimas. Dirbom po 12 valandų kasdieną. Šeiminiukas švabinskas mus laikė kaip vulvulus blogiausiose sanitarinėse sąlygose, be jokio draudimo ligos ir nelaimės atveju. Nebeįtvėrėm.

— Ilgai streikavote? —

— Arti trijų savaitių. Aš dabar pati stebiuos, kaip mes taip ilgai ištvėrėme. Aš su draugu N. būdavom vos atlaikome darbininkus: bijo šeiminiukų, policijos, nori pradėti dirbti... Kažin, ką mes būtume padarę, jeigu ne Rafaelis Carnas. Jis iš tikrųjų mūsų streikui ir vadovavo. Būdavo, ateina, taip įkintančiai pakalbina, kad ir bailiausi žmonės padarė. Kai už kelių mėnesių užgirdau, kad jį sušaudė, taip gaila pasidarė, taip viskas nemielia, nors gyva į žemę įlisk...

Bedarbei A. prasidėjo sunkios dienos. Po kelių dienų po streiko gimė dukrelė, po kelių savaitių mirė vyras — prisidėjo dar viena burna, neteiko svarbiausio maitintojo... — Emiau vaikščioti po dirbtuves ir fabrikus darbo įeškodama. Kai tik šeiminiukai sužinodavo, kur dirbau ir už ką atleista — darbo man niekur neatsiradavo.

Taip draugė A. ir gyveno, dirbdama pripuolama darba. Dvi dukreles atidavė į buv. Vaikelio Jėzaus prieglaudą, o pati viena likusi vis šiaip taip išsiversdavo.

Būdavo skaudu žiūrėti, kaip prieglaudoje laikomos mano tikros dukterys. Dažnai alkanos, guoliai nesvarūs, per pamokas baramos, net mušamos...

Socialistinė santvarka užklupo vieną jos dukrelę jau užaugusia, o kitą — toje pačioje prieglaudoje.

Kai nuėjau pažūrėti po kurio laiko, — pasakoją draugė A. — pati nepažinau savo mergaitės. Linksma, mokosi taip gerai, drabužėliai dailūs, vyriškiai ir pradėjo nešti į sunkvežimį dėžes su makaronais ir biskvitais.

— Vyrų, negi mes duosime

BROOKLYNO MOTERYS JAU MEZGA

Gyvename skubos gaidynėje: vos tik baigėme vaju savo jubilėjinio žurnalo, "Moteryų Balsas," kaip prieš mus atsirado naujos problemos. Dabartinės problemos nėra vien tik mūsų lietuviškame ruošte problemomis, jos yra viso demokratisko pasaulio problemomis, — tai yra teikimas moralės ir materialės pagalbos Sovietų Raudonajai Armijai.

Pirmiausia Raudonajai Armijai reikalinga Karo pabūklai — tankai, orlaiviai ir kitos karui priemonės. Jiems taipgi reikia medikamentų. Reikia dar maisto, drabužių ir cigarečių. Karui pabūklų mes negalime tekėti, ten jau valstybinė parama. Dėl medikamentų mūsų žmonės pasirodė labai jautrūs; vos tik jų ausis pasiekė atsisaukimai, tuojau iš visų kolonijų pasipylė gan žymios sumos aukų ir dar aukos visur yra renkamos.

Brooklyno moterys pradėjo megsti svederius dėl raudonarmiečių. Brooklynietės atsišaukia į kitų klubų mūsų darbščiasias moteris, taipgi ir į moteris tų kolonijų, kur nėra klubų, idant ir jos prisidėtų prie svederių mezgimo.

Komitetas, kurį sudaro išimtinai amerikiečiai, ir kuris rūpinasi greitu laiku pasiųsti Sovietų Rusijai už milijoną dolerių medikamentų, savo atsisaukime nurodo, kas yra reikalinga: šilti apatiniai drabužiai, šiltos pirštinės, šiltos pančkos, megstos kepuraitės, svederiai, šalikai, abrusai, koka, kava, cigaretai, skustučiai, šokoladas, koncentruotas maistas, rūkytas maistas. Drabužiai priimami tikrai nauji. Visi vilnoniai drabužiai tikrai pilki arba tabakinės spalvos (khaki).

Kadangi cigaretai pigiau atsieina perkant daug ant kartų, tai komitetas prašo siųsti pinigais.

Brooklyno moterys, apart pinigų, pasiryžo numegsti ketiną desėtkų šiltų svederių. Moterų mezgėjų susirinkime, įvykusiame 25 d. rugsėjo, dalyvės sudėjo \$29.50, už tuos pinigų nupirko urmine kaina vilnonių siūlių, ir jau 22 narės pasižadėjo numegsti po svederį. Tai paseks ir daugiau moterų. Dar yra ir tokių, kurios dėl vienos bei kitos priežasties negali megsti, tos duoda pinigų siūlams, o kitos megs.

Apskaičiuojama, kad Raudonojoje Armijoje yra su viršum 50,000 lietuvių kareivių. Artinasi žiemos baisyš šalčiai; karo mūšiai tęsiasi veik per du tūkstančius mylių. Tai didžiausias karo laukas, ką yra kada nors buvęs žmonijos istorijoje. Nesunku yra įsivaizduoti, su koku pasiryžimu Raudonoji Armija ir šalies civiliai gyventojai muša puolikus. Šiandieną visas demokratinių nusistatęs pasaulis teikia pagarbą ir paramą Sovietų didvyriams. Mes lietuvių moterys irgi pridėkime savo dalyvaujančių.

Gė A. dukrelė, buvusios V. Jėzaus prieglaudos auklėtinė, pionierė, mokėsi ir džiaugėsi laimingu socialistinės šalies gyvenimu. Pati A. ir jos vyresnioji dukrelė dirbo fabrike. Motina uždirbo 10.80 rublių dienai, o dukrelė — 9 rublius. — Kai tik Smetoną nuvertė, ir man atsidarė kelias į darbą, džiaugėsi ji. Smagu dirbti, be švabinsko. Aš dirbu, kiek galėdama. Mano darbą jau pastebėjo ir įvertino: patiekau į spartuolių tarpą ir gavau premiją. Laimingi mano vaikai ir aš laiminga...

J. N.

lelėje toje milžiniškoje kovoje. Mes turime daugelį klubų, lai tie skaitlingi klubai pasidarbuoja mūsų draugų ir brolių paramai. Dirbkime pačios ir raginkime kitas prie darbo. Pasistengkime, idant Kalėdų dovanoms galėtume pasiųsti nuo Amerikos lietuvių moterų bent kelis šimtus šiltų svederių. Skubiai praneškite per spaudą, ką jūs klubas šiame skubios pagalbos reikale veikia.

Pakol kas, maistų, drabužių ir kitas reikmenis pasiųskite pas save, nes Centralinis Komitetas dar nėra viską sutvarkęs, kur siuntinius pasiųsti. Kaip greitai viskas bus atlikta, praneš per spaudą.

Brooklyno Mezgėjų Komisija:

H. Kazokyte,
Z. Andriuskeviciene,
K. Petrikienė.

Sukatos Galima Išvengti

Kas nėra matęs vaikų su išlinkusiomis blauzdomis, papurtusiais riešeliais, išpūstais, atsilikusiais pilvukais. Tai aukos sukatos (rickets) — neišsivystymo kaulų dėl nedamatinimo ir stokos saulės.

Tokių vaikų matydavom Lietuvoj, tokių vaikų esam matę ir čionai, Amerikoj. Laimė, gydytojai dabar sukatos priežastį pažįsta anksčiau, negu ji spėja sukraipyti vaiko kūnelį.

Vienu iš moderniškių sukatos pastebėtojų buvo Leonard Findley. Jis patėmijo, jog laboratorijos garde auginami šuniukai įgauna sukata, kuomet huosai po kiemą bėgiojantieji nuo to nekenčia. Vėliau Anglijoj tyrinėtojas Melanbys ir Clark su Simonds, Amerikoj, parodė, kad sukata galima išgydyti dadedant į maistą vitamino D, koks gaunamas žuvies kepenų aliejuje (cod liver oil). Dar vėliau atrasta, kad ultra-violetiniais spinduliais pervitintas maistas gelbsti išvengti sukatos ir ją gydyti. O 1921 m. Dr. Alfred F. Hess surado, kad švitinimasis saulės spinduliais gali išgydyti. Po to atrasta, kad ir dirbtiniai ultra-violetiniai spinduliai turi panašią galią.

Sveikatos Departamento daktarai nurodo, kad nors vaikai nemiršta tiesiog nuo sukatos, vienok sužalotieji greičiau pasiduoja plaučių uždegimui, bronchitui, influenzai. Daugeliui moterų prisiema gimdyti operacijos keliu dėl kūdikystėje turėtos sukatos.

Šiandieną mokslas užtikrina, kad vaikai, kurie gaus pakankamai saulės spindulių ir atitinkamo maisto, nekęs nuo sukatos. Mums lieka reikalausiti motinoms ir vaikams tokių sąlygų, kuriose tie sveikatos autoritetų patarimai galėtų būti išpildyti ir mūsų vaikai bei anūkai išaugtų sveikais ir laimingais už mūsų gentkartę.

N. D.

Vėliausios Mados

Plaukai ši sezoną bus kerpami trumpiau. Kolegių merginos, kurios vadovauja populiarioms moterų madoms, jau tai praktikuoja.

Suknelės bus biskelį ilgesnės už buvusias vasarą. Matyti stipriai varstoti. Raudonos ir vyšniavos skaitoma naujausiom. Daug naudojama ir kombinuotė kelių spalvų.

Vienaaukštė Amerika

Rašo I. Ilfas ir E. Petrovas

9 — 16 — 41 — — 14

(Tąsa)
Nuo darbo sprogsta galva. Nuo pramogų ji taip pat sprogsta.

Po pramogų magazinų mes patenkaime į labai keistą reginį įstaigą.

Gaudžia džazas, kiek įmanydamas pamėgdžioja einančiam virš gatvių geležinkeliiui. Žmonės grūdasi apie stiklinę būdelę, kurioje sėdi gyva kasininkė su sustingusia vaškine šypsena. Teatras vadinasi "Burlesque." Tat kaštuoja trisdešimt centų.

Burlesque" salė buvo kupina, ir jauni ryžtingi kapeldinieriai naujai įeinančius sodina kur papuola. Daugelis taip ir liko be vietų. Jie stovėjo tarpuose, nenuleisdami akių nuo scenos.

Scenoje dainavo moteris. Dainuoti ji nemokėjo. Balsas jos buvo toks, su koku negalima pasirodyti net artimiausių gimių vardinėse. Be to, ji dar šoko. Net nesant baletu maniakui buvo aišku, jog ji niekuomet nebus šokėja. Bet publika nuolankiai šypsojosi. Tarp žiūrovų visai nebuvo balso ar šokių fanatikų. Žiūrovai čion atėjo kitko.

"Kitkas" buvo tas, kad dainininkė ir šokėja staiga pradėjo scenoje smulkiai trypti, numėtydama nuo savęs drabužius. Numėtinę juos ji gana lėtai, kad žiūrovai galėtų pamatyti visas šios meniškos mizanscenos smulkmenas. Džazas staiga užkudakino, muzika nutrūko ir ciniškai suspigusi mergina nubėgo už kulisų. Prisikimšusieji salėje jauni vyrai sužavėti plojo. Į sceną išėjo konferansje, apsilvėję smokingu, atletiško sudėjimo vyrai, padarę rimtą pasiūlymą:

— Paplokite stipriau, ir ji dar kai ką nuo savęs nusivilks.

Pasigirdo toks rankų plojimo griaustinis, kokio, žinoma, niekuomet savo gyvenime nepasiekė nei Mitia Battistini, nei Anna Pavlova, nei pats Kinas, didžiausias. Ne! Vien talentu tokios publikos nepagausi!

Artistė vėl perėjo per sceną, aukodamą tą truputį, kas jos ap rengimo dar buvo užsilikę.

Norint patenkinti teatro cenzūrą, mažą drabužių gabaliuką vis dėlto reikia laikyti priešais save.

Po pirmosios šokėjos ir dainininkės išėjo antroji ir padarė tai pat, ką pirmoji. Trečioji darė tai, ką antroji. Ketvirtoji, penktoji ir šeštoji nieko naujo nesuteikė. Dainavo be balso ir klausos, šoko ken-

gūros grakštumu. Ir nusirenginėjo. Likusios dešimt merginų paeiliui darė tai pat.

Skirtumas buvo tik tas, kad kai kurios jų buvo brunetės (šių mažiau), o kai kurios — šviesiaplaukės avelės (šių dauguma).

Zulius iškilmės truko keletą valandų. Ši pornografija tiek mechanizuota, jog turi kažkokį pramonės fabriko pobūdį. Šitame vaizde tiek pat mažai erotikos, kiek serinėje dulkių siurblių ir skaičiavimo mašinelių gamyboje.

Gatvėje lijo mažas negirdimas lietus. Bet jeigu net būtų audra su žaibais ir perkūnija, tai ir jos nesigirdėtų. New-Yorkas griauti ir žėri labiau už kiekvieną audrą. Tai kankinantis miestas. Jis verčia visą laiką į jį žiūrėti. Nuo šito miesto skauda akys.

Bet į jį nežiūrėti negalima.

SKYRIUS 6. PAPA AND MAMA

Prieš išvažiuodami iš Maskvos, mudu prisirinkome daugybę rekomenduojamųjų laiškų. Mums paaiškino, kad Amerika — tai rekomenduojamųjų laiškų šalis. Be jų ten nepasisukti.

Pažįstami amerikiečiai, kuriuos mes prieš išvažiuojant apėjome, iš karto tylėdami sėdosi prie savo mašinelių ir imdavo staksenti:

"Bragus ser, mano bičiuliai, kuriuos aš jums rekomenduoju..."

Ir taip toliau, ir taip toliau. "Linkėjimų žmonai" — ir apskritai visa, kas tokiais atvejais priimta rašyti. Jie jau žinojo ko mes atėjome.

"New-York Times" korespondentas, Valteris Diuranti, rašė nepaprastai smarkiai išimdamas iš burnos cigarą tiksliai gurstelti Krimo maderos. Iš jo mes išsinešėme tuziną laiškų. Atsisveikindamas jis tarė:

— Vaziuokite, vaziuokite į Ameriką! Dabar ten įdomiau, kaip pas jus, Rusijoje. Pas jus viskas eina į viršų, — jis ranka parodė kylančias laiptų pakopas. — Jums visa paaiškėjo. O pas mus pasidarė neaišku. Ir dar nežinia kas bus. Mūs laukė nepaprastai dosnumas pas Lui Fišerį, žurnalistą, gerai žinomą kairesniuose Amerikos sluoksniuose. Su mumis jis sugaišo tikriausiai pusę darbo dienos.

(Bus daugiau)

Sudaužius Fašizmą—Kas Toliau?

(Tąsa nuo 2-ro pusl.)
geg. 23 d. 1941 m. rašė:

"Rodos galima tikėti, kad Hessas tikėjosi gauti pritarimą tarpe tų britų torių elementų, kurie seniaus gėrėjosi 'apraminimo' ('appeasement') politika, ir kurie dar tebetiki, kad jeigu nacizmas susmuks, tai taida bus galima padaryti ar tai su Vokietijos armija, ar su Vokietijos pramonininkais—gal būtų su žvilgsniu į galutiną bendrą užpuolimą ant Sovietų Sąjungos."

Tai toks Hitlerio buvo tikslas siunčiant savo pirmąjį draugą Hessą į Didž. Britaniją: susitarti su ja, kad nekludytų nacių karo prieš Sovietų Sąjungą.

Anglijos karas su "apraminta" Francija prasidėjo birželio 8 d. 1941 m. ir tęsėsi 35 dienas (paliaubos įvyko liepos 12 d.) už Syrią, kuri pirma buvo nepriklausomosios - savistovės - imperialistinės - demokratinės Francijos kolonija.

Kadangi nacių armija nesikišo į tą karą, tai pasaulis stebisi, kam Anglija taip ilgai kariavo su mažavertėmis Vichy valdžios spēkomis.

Tuo tarpu nacių Vokietija ruošė užpult Sovietų Sąjungą.

Sakoma, vadinamos de-

mokratijos buvo įpuolusios į fatalizmą—tikėjimą, kad likimas taip nusprendęs, jog hitlerizmas neišvengiamai visas šalis sumuš ir niekas negalės jam sekmingai pasipriešinti.

Birželio mėnesis — tikra, pilna antrojo pasaulinio karo pradžia. Birželio 22 d. hitlerinė Vokietija užpuolė Socialistinių Tarybų Respubliką Sąjungą.

Karo žinovai Anglijos ir Amerikos emė skelbt patairimus raudonajai armijai: trauktis ir pripuolamai pasipriešinti naciams, vėl trauktis. Tarybų Sąjungos armija netik nesilaikė traukimos taktikos, bet pati darė "žaibinį" karą prieš nacių, prieš jų "blitzkrieg'ą".

Tada demokratijose nyko fatalizmas; pamatė, kad Hitleris ne visogalis viešpats ir jo armija gali būti sumušta. Tada kilo tikras garsas už sumušimą pasaulio tautų ir laisvių naikintojų, ir kad tikrai jis bus sumuštas, nors kova bus ilga ir sunki.

Visi seniai numanė, kad Vokietija prieš Sovietus kariavo, bet nežinojo, kada. Sekmadienis, birželio 22 diena buvo netikėta, kad tai bus to niekingiausio pasaulio karo diena.

Dėl to da už kelių dienų

pirmo karo buvo spėjimų, jog nacių armijos Balkanuose (po sumušimo Graikijos) buriasi Sovietų Sąjungos pasienyje tik dėl "blofo"; gal užpuls Suez Kanala, Egiptą, Indiją, o gal grįs į vakarus ir vėl užpuls Didž. Britanijos imperijos galvą. Kai tą sumuš, tai užpuls Ameriką.

Dabar ta idėja, kad užpuls Amerika, da labiau padidėjo šiaip: jeigu hitlerizmas užkariaus Sov. S-ą, tai tada pasidarytų tokia galinga, kad Anglija užkariaut jau tikrai galėtų, o paskiau pulstų Amerikos kontinentą.

Dėl to dabar Didž. Britanija ir Jungtinės Valstijos remia visais galimais būdais Sov. Sąjungos karo spēkas. Didž. Britanija ir Sov. Sąjunga liepos 12 d. pasirašė sutartį (treaty) bendros viena kitai pagalbos, tuomi padėjo legaliai pamatą militariniam bendradarbiavimui. O liepos 15 d. taji pakta (sutartį) padarė formale sąjunga (alliance), viskas karo laiku bus bendrai veikiama (Sutartis galioja nuo liep. 21 d.). Tuomi daroma "du frontai" prieš Hitlerį. Anglija orlaiviais tebebombarduoja Vokietijos portus ir pramonės centrus Vakaruose, vienok savo armijų čia da nesiunčia, nors jau rašant šiuos žodžius, suėjo vienuolika karo savaitių ir nors daug-

lis strategij seniai jau tikėjosi, jog tatau darys, nes yra gera proga perplėsti nacių spēkas pusiau ir jas sumušti greičiau.

Hitlerio klika skelbė, kad visą Sov. Sąjungą užkariausią per keturias savaites. Per 10 savaitių jie nenuėjo nė tiek, kiek jie manė neit per vieną pirmąją savaitę. Hitlerio "prestižas" nupuolė pasaulio akys; yra tikra viltis, kad ta pašvinkusi, visapasaulinė despotija bus sudaužyta, hitlerizmo - fašizmo neliks Europoj ir Amerikoj nė ženklo!

(Bus daugiau)

Youngstown, Ohio

Spalių 2 dieną čionai yra šaukiamas masinis susirinkimas paminėjimui Tarptautinės Jaunimo Dienos. Susirinkimas prasidės 7:30 val. vakare ir įvyks Club Lido svetainėje, 1301 Market St.

Susirinkime bus rodomas įdomus sovietinis judis, kuris parodo, kaip gyvena ir veikia Sovietų Sąjungoje įvairios tautos. Kalbėtojais bus: Gus Hall ir Joseph Moore. Visi maloniai kviečiami dalyvauti. Įžanga tikrai 20 centų ypatai.

Rep.

Klaidos Pataisymas

Paskelbime aukų iš Montello Sovietų Sąjungos medikalei pagalbai yra praleistas vardas Al. Vasario, kuris aukojo \$1. Ten taipgi pasakyta, kad aukojo du dolerių "T. Kupacija," o turėjo būti Koopecacija.

Taipgi per kelius sykius buvo minėta "Laisvėje," kad Bostone atsibuvusioje konferencijoje delegatai sudėjo \$240. Ne taip yra. Delegatai pridavė, atvežė. Turėjo būti taip: Per K. Beniulį priduta vienas šimtas dolerių. Beniulis surinko ir pridavė konferencijai, kad pasiųstų į Centrą. Ir aukavę žmonės, pamatę "Laisvėje" savo vardus, kad "suaukota konferencijai," klausinėja mane su nusistebejimu. Sako, mes nebuvome tame suvažiavime.

Padarykite pastabą komitetams, kad vengtų klaidų.

Taipgi jau mes prašėme jūsų, kad kaip tik turėsite gatavas blankas dėl rinkimo aukų medikalei pagalbai, tai tuojau prisisiųskite. Ar dar neturite? Draugiškai,

K. Beniulis.

Nuo Red.: Ištikrųjų turėtų būti atsargesni draugai ir komitetai su paskelbimu aukų. Reikia labai atsargiai užrašyti aukotojų vardus ir aiškiai pažymėti, kaip ir kur tos aukos eina ir t.t. Tik taip bus galima išvengti klaidų ir nesusipratimų.

Kas liečia aukų rinkimo blankas, tai girdėjome, kad Lietuvių Komitetas jau turi jas paruošęs ir veikiausia už dienos kitos jas gaus veikėjai bei organizacijos visose kolonijose.

Montello, Mass.

Suktybės Brotherhood Unijoj
Apie mėnesis laiko atgal, bookkeeperis Mr. Kenneth Croud, nusuko unijos pinigų 7 tūkstančius, 9 šimtus dolerių. Pagautas prisipažino prie kaltės. Dabar yra paleistas po \$5,000 kaucijos.

Kaip ejo pasitarimai, kad suvienyti CIO uniją su Brotherhood, tai tuomet Mr. Croud sakė, kad CIO unijos viršininkai yra "crooked" ir nepriejo prie susitarimo. Dabar darbininkai pamatė, kas yra "crook" ir užkenkė vienybei.

Mirtis

Mirė Antanas Norvaiša, sulaukęs su viršum 60 metų amžiaus. Tapo palaidotas rugsė-

jo 14 d. laisvuose miesto kapuose. Priklausė prie pašalpinių organizacijų St. Roko ir Piliečių Kliubo. Buvo tautiškių laisvų pažiūrų. St. Roko pašalpinių draugystė jis pirminis darė sumanymą, kad būtų panaikinta ausinė spaviednė. Sukėlė nerimą, nuo pirmininko užsitraukė rūstybę, norėjo išmest lauk iš susirinkimo. Paliko nuliūdime savo šeimyną, moterį, sūnų ir dukterį ir kitus gimines ir pažįstamus. Iš amato velionis buvo "pentorius." Priežastis mirties, nežys.

Pašalpos Parė

Pašalpos parė surengė Alex Meskevičius, Ašmentų ir Urbos šeimynos ir kiti geros valios žmonės, dėl Wallto Šatkaus, kuris turėjo sunkią operaciją ant pūslės (gall stone). Ligoninė išguldė ant dviejų mėnesių. Į parė susirinko įvairių pažiūrų žmonės, arti trijų simtų. Visus gerai pavaišino. Po tam pier geros muzikos buvo šokiai.

Tai viskas atsibuvo Lietuvų Tautiško Namo svetainėje, rugsėjo 20 d.

W. Šatkus yra religinių paikraipų, bet nėra priešinąs darbininkų judėjimui. Labai daug darbuojasi dėl darbininkų labo Brotherhood unijoj. Dėkavoja visiems dalyviams, kad atėjutė jo nelaimė, atėjo ant minėtos parės.

Darbai

Šiuom tarpu darbai čion eina gerai. Charles Eten Co. dirba ant dviejų šifų. Kitos kompanijos irgi dirba net viršalikius. Bet joms visa bėda tame, kad unija verčia mokėti už viršalikius mokesť ir pusę. Todėl kompanijos tų viršalikių vengia.

Apie porą sykų buvo ra-

šyta, kad sunkiai serga St. Strupinis. Dabar jau kelinta savaitė namie, ir išeina ant porčių pasišildyti saulės spinduliuose ir paskaityti laikraštį. Visi sako, kad jo giliukis, kad išliko gyvas. Zolynas.

Skelbkites savo btznj dienraštyj "Laisvėje."

Pasak Suomiu, naciai esą prie Charkovo

Helsinki, Suomija.—Suomiu radijas sakė, kad vokiečiai esą jau prie Charkovo vartų, Ukrainoj, ir artinasi prie Oriol miesto, 200 mylių į pietų rytus nuo Maskvos.

LIETUVIŲ ŽINIAI

Šiuomi pranešu lietuviams, kad aš parduodu įvairų, nesugadintą sveikatai maistą ir Vitaminus, kurie privalo kiekvienam vartoti: jaunam, senam, sveikam ir ligoniui. Pas mane galite gauti tikrai gerų, nesulfuruotų, džiovintų vaisių: Deitų, Figų, Monuka Razinkų, Aprikotų, Slyvų, Pičių, Grūšių, Nektarynų ir Vyšnių. 100% tikro bičių Medaus, taipgi laikau floridos Tupėlo medų ir Cuban medų. Jeigu kurių viduriam kenkia sucivilizuotų pyragaičių, baltos duonos valgymas, — tai galite gauti geros Ruginės, Kvietinės ir Soja duonos. Wheat Germ, su Vitaminu B1 arba Wheat Germ; Oil Vitamin E. Vitamin B Complex sirupas ir tabletės. Įvairių žolelių sutaistytų arbatų ir tablečių vidurių liosavimui ir šiaip arbatų: Mint Tea, Kaffir Tea ir kavos be nuodo kofino. Malt gėrimų su Vitaminais ir Mineralais, kaip tai: "CHEER" ir JOYANA kurie turi net penkių vitaminus: A 3,000, B1, 125, C 200, D 300, G, B 250 JOYANA ir "CHEER" sudarytas iš to Chocolate iš, kurio yra šimtas Theobromine. Taipgi galite gauti gerų, Natūrališkų Saldainių. ENRICH tonikas, BONCQUET tabletės kaip kraujo stiprinimui dėl mažakraujų; KAL tabletės nervams sustiprinti; KELP, Natūrališką Jūrų žolę su 10 Mineralų, ir turi Jodinos. SORBEX tabletės nuo gežų, Garlic tabletės dėl palengvinimo aukšto kraujo spaudimo; SOUP-LETS viena tabletė tiek vertės turi kaip pusė svoro gero steiko. YOGURT, Merginoms ir Moterims gero kremo dėl veido, lipstiko ir miltelių veidui be nuodo. Kam įsipyko gerti alus, ar degtinė tie galite gauti išsigerit vaisių arba Morkų sunkos. Vitaminus ir Maistą siunčiu paštu į visus kitus miestus. Rašykite ar telefonukite arba kreipkitės asmeniškai. Krautuvė atdara kas diena nuo 10 val. ryto iki 9 val. vakare; sekmdieniais uždaryta. Susipažinimui siunčiu veltui literatūrą.

VITAL HEALTH FOODS

465 LORIMER STREET, BROOKLYN, N. Y.

Tel.: EVergreen 8-9805

Kas atsineš į krautuvę išsikirpęs šį skelbimą arba prisiųs laišką gaus dovaną.

"LAISVĖS" VAJUS

GAVIMUI NAUJŲ SKAITYTOJŲ

BUS NUO

1 d. Spalių iki 1 d. Gruodžio

Per tuo du mėnesiu būtinai turime gauti 1,000 naujų skaitytojų savo dienraščiui.

Kiekvieno pažangaus lietuviu prašome gauti dienraščiui "Laisvė" nors po vieną naują skaitytoją šiuom vajum.

Kas tik stoja, kad hitlerinis barbarizmas būtų sukrūšintas, turi stiprinti demokratijos bloką kovai su hitlerizmu. "Laisvė" yra organizatorius ir vadovas kovoje prieš hitlerizmą.

Gavimas "Laisvė" naujų skaitytojų yra svarbus demokratijos stiprinimo darbas. Tad kiekvienas demokratiją branginantis žmogus privalo stoti į "Laisvės" platinimo darbą.

Turime gauti savo dienraščiui mažiausia 1,000 naujų skaitytojų. Tai nėra daug bet ta skaitlinė turi būti išpildyta. O kad ji būtų išpildyta, tai tuomi privalo rūpintis kiekvienas dienraščio "Laisvės" patriotas, kiekvienas apšvietą branginantis žmogus.

Vajus prasideda šį trečiadienį, 1 d. spalio-Oct. Su pirma diena pradėkime darbą ir tęskime jį visu vajaus laiku.

Kontestantams yra skiriamos stambios piniginės dovanos:

1 — \$50; 2 — \$35; 3 — \$25; 4 — \$20; 5 — \$18; 6 — \$15; 7 — \$12; 8 — \$10; 9 — \$7 ir 10 — \$5.

Tuoju stokite į vajų, paspauskite ir gaukite vieną iš aukščiausių pažymėtų dovanų. Kiekvienas tas, kuris nusistatys gauti nors po vieną naują skaitytoją į dieną laike vajaus, gali gauti vieną iš dovanų; gali būt garbingas apšvietos platintojas.

Kurie nori išbandyti ar jiems patiks dienraštis "Laisvė" gali užsisakyti ją už \$1.00 šešiom savaitėm. O vėliau atsinaujins prenumeratą ant ilgiau.

"LAISVĖS" KAINA METAMS \$6.00, PUSEI \$3.25

Brooklyne \$6.50 metams ir \$3.50 pusei metų.

Viskam brangstant pabrangs ir "Laisvė." Tad dabar proga užsisakyti "Laisvė" už dar žemą kainą.

"Laisvė" 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

ANGLŲ, AMERIKONŲ IR SOVIETŲ SUEIGA MASK-VOJ SPARČIAI VEIKIA

(Taša nuo 1-mo pusl.)

armijos, laivyno, orlaivyno, važiuotės, medžiagų ir medikalių reikmenų. Laikas brangus. Taigi eikime darban.

Taip visi Amerikos, Anglijos ir Sovietų igaliojiniai ir

STATEMENT OF THE OWNER, SHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912, AND MARCH 3, 1933. Of Laive published daily except Sunday at Brooklyn, N. Y. for Oct. 1, 1941. State of New York. County of Kings. ss. Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared Mary Sincus, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that she is the business manager of the Laive and that the following is to the best of her knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if a daily paper, the circulation), etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, as amended by the Act of March 3, 1933, embodied in section 537, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business manager are: Publisher Laive, Inc., 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Editor, Roy Mizara, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Managing Editor, Roy Mizara, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Business Manager, Mary Sincus, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

2. That the owner is: (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding one per cent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of individual owners must be given. If owned by a firm, company or other unincorporated concern, its name and address, as well as those of each individual member, must be given.) Laive, Inc., 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Pres.—Joseph Weiss, 857 55th St., Brooklyn, N. Y. Vice-Pres. Eva Mizara, 55-51 65th Pl., Maspeth, N. Y. Sec'y-Treas. John Gasiunas, 419 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: (If there are none, so state.) Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc., 46 Ten Eyck St., Brooklyn, New York.

J. Kairys, 17-11 Suydam Street, Brooklyn, N. Y. G. Nalivaika, 8448 — 89th St., Woodhaven, N. Y. Geo. Zabackas, 70-42 Link Court, Maspeth, N. Y.

D. M. Sholomskas, 1938 Linden St., Brooklyn, N. Y. F. Taras, 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

H. Yeskevich, 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. A. Gilman, 131-47 230th St., Springfield Gardens, N. Y.

P. Bechis, 4 Morris Lane, Great Neck, N. Y. Frank Buck, 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, N. Y.

J. Grubis, 56 Ten Eyck Street, Brooklyn, N. Y. A. Balciunas, 321 Chauncey St., Brooklyn, N. Y.

Ch. Balciunas, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders of the company but also in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the twelve months preceding the date shown above is 15,320 (This information is required from daily publications only.)

MARY SINCUS, Business Manager.

Sworn to and subscribed before me this 29th day of Sept., 1941.

LILLIAN COLWELL, Notary Public Kings County.

(Seal) My commission expires March 30, 1943.

Kings County Clks. No. 488, Reg. No. 3138.

pasiskirstė į tokias komisijas, ir jos tuojaus griebėsi darbo. Kiekvienoje komisijoje yra visų trijų šalių atstovų.

ANGLAI-SOVIETŲ PARTNERIAI

Anglijos pasiuntinybės galva Beaverbrook trumpojo kalboje išreiškė dėkingumą Amerikai už pagalbą Anglijai. Toliau jis sakė:

“Šiandien mes esame partneriai su rusais. Mes čia atsilankėme, kad parodytume jiems, jog mes esame pasiryžę visokeriopai pasiaukoti, idant sumuštume bendrąjį mūsų priešą. Mes darysime viską, kad parbloktų tą užkariautoją” (Hitlerį).

Amerikos pasiuntinių vadovas Harriman pareiškė, kad nors Amerika nedalyvauja kare, bet

“Mes čia atvykome su jūsų talkininkais, anglais, tuo pačiu tikslu—duoti jums visosokiausios paramos prieš žiaurų, nepateisinamą užpuolimą iš Hitlerio ir jo golvėdų pusės. Jūsų pasisekimas reiškia visą Amerikos žmonėms.

“Aš esu įgaivintas priža-

KRISLAI

(Taša nuo 1-mo pusl.)

Berlyno. Tuo tarpu katalikų lyderis kunigas Balkūnas pripažino, kad Dr. Ancevičius yra Hitlerio apmokamas agentas.

“Draugas” talpino ir talpina straipsnius iš Lietuvoje nacių leidžiamų laikraščių “I Laive” ir “Ūkininkų Patarėjas.”

“Draugas” dar tik prieš kelis dienas ragino visus melsti Dievo, kad šio karo nelaimėtų Sovietų Sąjunga. O tas reikiama, troškima, kad šio karo nelaimėtų taipgi Anglija ir Amerika, nes jos visos išvien kariuomenę prieš Hitlerio Vokietiją.

Tai ką šitie tik keli faktai parodo, jeigu ne tą, kad “Draugo” štabas yra pronačiškas, kad jis Amerikos lietuvių nuodija Goebbelso propagandos biuro nuodais?

“Keleivio” redaktorius dar uoliau agentauja Hitleriui. Jis nusiima kepturę prieš nacių sudarytą Lietuvos vyriausybę, kuri susideda iš išgamų ir parasidavėlių, ir sako: “Reikia tikėtis, kad ši vyriausybė sugebės atstatyti Lietuvos ūkį, kurį bolševikai per metus laiko buvo jau sugriovę.” (“Kel.” rug-sėj. 24 d.)

Oh, Hitleris “atstatys” Lietuvos ūkį, Hitleris “išgany” Lietuvą, “Heil Hitler!”

Ir dar pyksta ant mūsų mūsieji šimčiai, Grigaičiai, Michelsonai ir Stilsonai, kuomet mes sakome, kad jie yra nacių pastumdėliai, pronačiai “through and through.”

TILŽES SPAUDIMO

Aukso Altoriukas, paprastu apdaru 50c
Ta pati knyga, Celiodas grazių apdaru su antspaudais 1.60
Vainikėlis, jaunūmenės maldų knygelė 35c
Ta pati knyga, minkštasis, tvirtas viršelis 1.35
Kantičkos, visokių giesmių knyga 1.75
Sapnų knyga, apdaryta su paveikslais 1.60
Tūkstantis naktų, didelė knyga apdaryta 3.00
Lengvas būdas išmokti angliskai Mikalados Pranašavimai 25c
Girtuoklių Gėdžininkas 15c
Sveikata ligoniams, aprašo apie 300 visokių vaistinių augalų, ir kam jie yra naudingi 25c
Trajenkės, stambios, pakelis arba 3 pakeliai už 1.50

M. Zukaitis, 334 Dean Rd., SPENCERPORT, N. Y.

dėt jums kuo pilniausią (Amerikos) paramą šiaandien, rytoj ir tol, kol tik ši kova tęsis ir kol bus laimėta galutinioji pergalė. O dabar dirbkim,” užbaigė Harriman.

ILGAS PASITARIMAS SU STALINU

Pirm prasidėjus konferencijai, Anglijos ir Amerikos pasiuntinių vadai, lordas Beaverbrook ir W. Averell Harriman, kalbėjosi su Stalinu per tris valandas ir 15 minučių.

Anglai Pajuokia Italų Pasigyrimą apie Laimėjimus Jūroje

Roma. — Italų komanda paskelbė, kad jų orlaiviai torpedomis nuskandinę tris Anglijos šarvuotlaivius ir tris prekinius laivus Viduržemio Jūroje, o sužėdę dar devynis kitus anglų laivus.

ANGLAI SAKO, FASIS-TAI PERDAUG GIRIASI

London. — Anglų laivyno ministerija pasiepia italų pasigyrimą, kad jie nuskandinę tris karinius anglų laivus ir tris prekinius. Sako, jog italai pavojingai sužėdė tik vieną prekinį Anglijos laivą, kurį tuomet patys anglai nuskandino. Be to, buvo kiek sužeistas Anglijos karo laivas “Nelson”, bet jis savomis jėgomis kartu su kitais anglų laivais praplaukė pro italų ataką ir pasiekė Palestiną, rytiniame gale Viduržemio Jūros.

Vichy, Francija. — Francūzų karo teismas nusmerkė grupę komunistų į katorgos kalėjimą iki gyvos galvos už tai, kad jie organizavo slapta komunistų kuopeles.

Springfield, Ill.

Anglies kasyklos šių laikų dirba gerai. Katros dar nėra atidarytos, tai ten darbo žmonės laukia atidarymo. Mat, čia yra dvi unijos, Progressive Mine Worker's ir United Mine Worker's. Ale didesnė unija UMW, kuri baigia sugerti Progressive uniją. Kasykloj po kasyklos pastaroji taip ir tirpsta. Reiškia, perina į United Mine Worker's.

DIENTRAŠČIO “LAISVĖS” METINIS KONCERTAS

Jau laikas pasizymėti savo užrašų knygelėje, kad dienaščio “Laisvės” metinis koncertas įvyks:

Sekmadienį Lapkričio 9

Bus toje pačioje salėje, kur visada:
Labor Lyceum
949 Willoughby Avenue
Brooklyn, N. Y.

Uniją norom nenorom perkovą. Angliakasiai yra įsitikinę vieni vienai unijai, kiti kitai. O kaip kuri kompanija nenori Progressive unijos, tai paskelbia, kad ta kasykla uždarė ir nebus atidaryta po Progressive uniją. O kaip greitai jūs, darbo žmonės tos kasyklos, susiorganizuosit ir UMW uniją, bus kasykla paleista darban.

Taip ir padaro tie kompanai. Kaip greit darbininkai persirašo iš Progressive unijos į UMW, tai kasykla atidaro ir eina visi dirbti. Tik jau po kita unija ir už mokesčių tokį pat, kaip ir pirmiau.

Perėjimui į antrą uniją įstojimo mokesčiai nėra, kas lūkurioja bei abejoja, rašytis ar ne, jau vėliau turi mokėti 10 dol. įstojimo į uniją.

Nėra gerai dvi unijos. Kiek čia esti pykčio tarp darbo žmonių! Vieni giria vieną uniją, kiti kitą ir per tai tasosi, it už tušią maišą. Nėra nei geros prieš darbavivus kovos tarp tų susiskaldžiusių darbininkų. O kaip esti viena unija tokiame pat darbe, tai ir kova esti smarkesnė: Tada darbininkai petys petin iš vien stovi ir reikalauja kas dėl darbininkų reikalinga. Tarp sąvęs nereikia nei muštis.

Mūsų miestas yra valstijos sostinė, tai čia esti tankiai ir visokių konvencijų - suvažiavimų. Dabar atsibuvo CIO unijos konvencija. Delegatų dižiama nutarė į gerą pusę, kad reikia remti mūsų prezidento Roosevelt visą patvarkymą, kas link rėmimo Anglijos, Sovietų Rusijos ir Kinijos ginklams ir viskuom, kad tik greičiau sumuštų fasistų ašį, kuri nori pavergti visą laudį.

Daug iš tų konvencijų delegatų atliko Lincolną namus, kur gyveno A. Lincolnas ir kapuose paminklą, kur Lincolnas palaidotas.

A. Čekanauskas.

Le VANDA

FUNERAL PARLORS Incorporated

J. LeVanda—E. LeVanda

Tėvas ir Sūnus Levandauskai

UNDERTAKER

337 Union Avenue

Brooklyn, N. Y.

Tel. Stagg 2-0783

NIGHT—Havemeyer 8-1158

NOTARY PUBLIC

Telephone STagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BELIAUSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovana.

660 GRAND STREET

BROOKLYN, N. Y.

CHARLES J. ROMAN

(Ramanauskas)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdėsio valandoje kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernią patarnavimą.

Patogiai ir gražiai moderniai įrengta mūsų šermėninė. Mūsų patarnavimų ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon Street

PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

PRANESIMAI IS KITUR

DETROITO MENININKŲ ATYDAI

Detroito Meno kuopa atgaivint pirmas susirinkimas įvyks spalio 3 d., penktadienio vakare, 7:30 val., Draugijų Svet., 4097 Porter St. Kviečiame buvusius narius dalyvauti, taipgi ir naujų narių prašome prisirašyti. Dalyvaukite laiku. — O. K. Sekr. (231-233)

MONTELLO, MASS.

Liutosybės Choro susirinkimas įvyks spalio 3 d., 7 v. v. Liet. Taut. Name. Kviečiame narius dalyvauti ir naujų narių atsiveskite. Turime daug dalykų aptarti. Išgirsite pikniko komisijos raportą. — Valdyba. (231-233)

WORCESTER, MASS.

Spalio 2 d., 8 v. v., 29 Endicott St., įvyks ALDLD 11 kp. susirinkimas. Prašome visus dalyvauti, atsiveskite ir naujų narių. — J. M. L. Sekr. (231-232)

PHILADELPHIA, PA.

Prašome draugų būti susirinkime, kurie turite reikala su “L.” pikniko bilietukais. Įvyks spalio 2 d., 735 Fairmount Ave., 7:30 v. v. Mes norime užbaigti “L.” pikniko reikalus, nes artinasi konferencija, reikės išduoti raportą. — ALDLD 10 kp. susirinkimas įvyks spalio 6 d., 735 Fairmount Ave. Vist nariai būkite, išgirsite “L.” pikniko raportą. — J. S. Rains. (231-232)

CLEVELAND, OHIO

Motery Klubo Bazaras įvyks spalio 25 d., Liet. Svet., 920 E. 79th St. Bazaras bus įdomus. Kitose laidosose parašysime daugiau informaciją liečiant bazarą. (231-232)

CLEVELAND, OHIO

Siuomi pranešam, kad Motery Klubo Choro praktikos prasidės ketvirtadienį, spalio 2 d., 920 E. 79th St., 7:30 v. v. Choro vadovaus mūsų mylimas draugas A. Jankauskas. Tad prašome moterų nepavėluoti, dalyvaukite laiku pirmose praktikose. — Komisija. (231-232)

SANDELIS VISOKIŲ SAKNŲ IR ŽOLIŲ

Kadangi uogos, Liepos žiedai, pelu nas, alerų šaknys, ramunėliai, apyniai, gumbazolės, trūkzėlės, valeri jona galima gauti ant svarų po 70 svaras, arba bile kokį 5 svarai už \$3.30.

Taipgi aš turiu visokių sultelių žolių pakeliuose su angliškais ir lie tuviskais užvadinimais, kam jos nau dingos ir kaip vartoti.

Nervų arbata 85c
Vidurių reguliatorius 60c
Dusulio arbata 60c
Kokliušo arbata 60c
Ramatų žolės 60c
Trajankos 60c arba 3 pk. \$1.50.

Žolių knygelė aprašo visokias žo les ir šaknis—25c. Mikalados pranaš stės—25c. Sapnų knygelė, atmen gerai sapnus su kazryų nukėlimais ir planetų atspėjimais 35c.

Lengvas būdas išmokti anglisk kalbos be kito pagalbos 35c.

M. ZUKAITIS

334 Dean Street

SPENCERPORT, N. Y.

FRANK DOMIKAITIS RESTAURACIJA
417 Lorimer St. — “Laisvės” Name — Brooklyn
GERIAUSIOS RŪŠIES VALGIAI
Gamlinami Europiško ir Amerikoniško Stiliaus
Gaspadoriška nuvirtė Kopūstai ir Barščiai
ATDARA NUO ANKSTI RYTO IKI VĖLAI VAKARO
Visada yra gražus pasirinkimas pieniškių valgių ir daržovių—virtų ir žalių.

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
Graziai Įrengta Susiejimams Įstaiga
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir šlius. Kada būsite Brooklyn, užեikite susipažinti.
426 South 5th Street
Blokas nuo Hewes St. elevatorio stoties.
Kiekvieną subatą karštą vakarienę. Atskiras kambarys, užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 val. diena iki vėlai.
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 4-8508

VARPO KEPTUVĖ
36-40 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y.
Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėms ir Parėm Jų Skaniausi
Laukiame Jūsų Užsakymo
Patarnaujame krautuvėms ir įvairiems pokiliams: bankietams, vestuvėms ir parėms
Rūgti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senčiam duona, balta duona, Cahel ir raišin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiai pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų: Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen Doughnuts, Pies, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls.
Slunčiame duoną per pašta į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informaciją apie svarj ir kainas.
Varpas Bakery, 36-40 Stagg Street, Brooklyn, N. Y.

ROBERT LIPTON JEWELER
701 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tarpe Graham ir Manhattan Aves.
Stokite į mūsų Kalėdinį Klubą dabar. Mažas depozitas palaikys jums jūsų pasirinktus daiktus iki Kalėdų.

Chroniškos Ligos
KRAUJO, ODO IR NERVU Ligos, Skaidro ir 2arų Nesveikumai, KRAUJUJANTIS SKAUDULIAI Sėdynės ir kitokios Mėšlazarnės Ligos. Abenai Slopnumas, Sciatika, Sgarų Uždegimas. Reumatiskė Nesveikumai, Inkstų ir Pūslės Ligos ir kiti chroniskė nesveikumai Vyrų ir Moterų gydymai Krauto ir Sla-pumo Tyrimai ir X-Spinduliai užtikrina teisingą ligos pažinimą ir tinkamą gydymą. Išvirkščiama Serumo ir Ciepų, kada reikalinga. Ateikite šiaandien dēlei ištyrimo, o jūsų liga bus jums išaiskinta
MEDIKALIS ISTYRIMAS \$3.00
DR. L. ZINS
110 East 16 St., New York
Tarp Union Sq. ir Irving Pl.
Šlokiem dienom 9 A.M.—8 P.M. Sekmadieniais 9 A.M.—2 P.M.

New Yorko ir Apie Linkės Žinios

"Neturtas--Ne Yda"

Jau beliko tik 10 dienų iki to laiko, kada pamatysime ir pasigrožėsime Aido Choro perstatoma komedija su dainomis, Neturtas--Ne Yda.

Pamatysite, kaip Gordiejus Torcovas, gyvenantis Caristinės Rusijos metu, mažame provincijos mieste pradėjo madas gaudyti — siektis prie išdidumo ir poniškumo. To pasekmėje, vė ką sako jo žmona Pelagija Torcovienė (perstatoma Nastės Buknienės) apie savo vyrą:

Anastazija Buknienė Pelagijos Torcovienės rolėje

"Susidraugavo su tuo senu našliu Afrikanu Kursonovu ir už jo nori savo dukterį atiduoti... Tiesiog nelaimė!... O iš to Afrikanas geras ir peštukas ir girtuoklis. Jis visų ištvirkimų pradėtojas.

"Bet ar tu mano vyrui ką pasakysi? Tik viena jo puišybė ko verta! Man, sako, čia nėra su kuo draugauti, visi, sako, driskiai, vis, matyk, mužikai, ir gyvena, sako, kaip mužikai: o tasai, matyk, maskvietis, Afrikanas, turtingas.

"Pirmiau gyvenom, kad ir ne prabangoj, tai vis tik taip, kaip Dieve duok kiekvienam; bet pernai išvažiavo pasisėsti, susipažino su tuo Afrikanu Kursonovu ir tas mano vyrą visai pagadinom. Dabar jau nori vaikiškas madas. Užsėdėk, sako, cepčium/Mat, ką dar prasmans... Imsiu dar dabintis senatvės susilaukus. O pirmiau ir negėrė, o dabar su tuo Afrikanu geria! Nuo gėrimo, tur būt jam ir aptemo galva!"

Ir ištikrųjų Torcovienė turi daug bėdos su savo vyru, kol atvažiuoja švogėris, kuris buvęs Maskvoj ir buvo draugavęs su Afrikanu, su juo prapilvęs savo turtą, ateina pas savo brolių ir, sužinojęs, kad jo brolis nori savo dukterį už jį išleisti, išveja jį laukan ir perkabla savo brolių Gordiejų Torcovą, kad iš išleistų dukterį už jos mylimo neturtingo vaikiną, raštinės darbininko, Mitės.

Jis, Gordiejus brolis Liubimas Torcovas, papasakoja savo broliui:

"Juk aš sykiu su Afrikanu žmones apgaudinėjau, o jis ir mane apgavo. Vėliau, ką išprašydavau, tai ir pragerdavau. Brolis, ir mano asara dangų pasieks. Išleisk savo dukterį už Mitės! Kas, kad jis neturtingas! O, kad aš nebūčiau buvęs turtingas, iš manęs žmogus būtų. Neturtas--ne yda."

Tada Gordiejus Torcovas ištikrųjų pamato, kad neturtas nėra yda ir atiduoda dukterį neturtingam jo paties raštinės darbininkui Mitėi.

Šiame veikle jūs matysite daug juokingų įvykių, girdėsite smuiko ir armonikos solo, taip pat gražių, melodingų dainelių — solo, grupėmis ir visą chorą dainuojant dainas iš operos La Traviata, liaudies ir komiškas dainas.

Kiek tada džiaugsmo visiems! Bet, kad visą veikala sužinoti, tai reikia pačiam tai visą pamatyti.

Per 2 savaites 41 brooklynietis prarado auto leidimus, suspenduota 120.

Gardenas Netalpino E. Browderio Išlaisvinimo Šalininkų

Per ilgą laiką New Yorkas buvo nematęs tokio masinio mitingo, koks įvyko E. Browderio išlaisvinimo kampanijos atidarymui Madison Square Gardene pereinamo pirmadienio vakarą.

Reta kuri organizacija ar grupės organizacijų rizikuoja Madison Square Gardene salę savo masiniams mitingams. Tačiau Piličių Komitetas, kuris yra pasistatęs tikslu išlaisvinti Browderį ir išlaisvinti greit, numatė, kaip minios atsisėda į priešfašistinio judėjimo žymiausio vado Browderio laikymą kalėjime, kad jos pasiryžusios veikti už Browderio išlaisvinimą.

Komitetas savo apmokamuose neklydo. Dar anksti prieš pradėjimą mitingo milžiniškoji 22,000 talpinanti arena buvo pilna, ir pritrūko kaso bilietų ir atvykusieji būriais vaikščiojo šaligatviais klausinėdami ateinančių su išanksto pirktais bilietais, ar kartais jie neturi ekstra bilietų. Vėliau, prasidėjus mitingui, buvo pranešta, kad negalinių įeiti vidun susirinko prie Gardeno tūkstančiai.

Kongresmanas Vito Marcantonio taipgi kiti žymūs kalbėtojai savo puikiuose prakalbose kiekvienas pareiškė, jog Browderis turėtų būti išlaisvintas tuojau. Tuos pareiškimus minia lydėjo audringo-

mis ovacijomis. Mitingas priėmė tuo klausimu rezoliuciją. Taipgi priimta rezoliucija užgiriant prez. Rooseveltą politiką remti Sov. Sąjungą, Angliją ir Chiniją kovoje prieš fašizmą.

Apart Marcantonio, kalbėjo Dr. Max Yergan; Salvador Campo, Chilės kongresmanas ir Darbo Federacijos sekretorius; Warren K. Billings. Vakarą atidarė Louis Weinstock, Maliorių Unijos vadas. Pirminkavo Robert W. Dunn iš Am. Civilių Laisvių Unijos.

Elizabeth Gurley Flynn pravedė rinkliavą, kurioj galėjo būti sukelta gerokas skaičius tūkstančių dolerių, kadangi aukų buvo keliasimtis, šimtinėmis, penkdešimtimis, migla dolerių ir daug smulkesnių aukų.

Paul Robeson, garsusis ne-gras dainininkas, buvo sutiktas ir palydėtas ilgomis ovacijomis, kaip kad buvo pasveikinti ir eilė kalbėtojų, atėjusių pasireikšti tuo taip svarbiu minios amerikiečių klausimu — už Earl Browderio išlaisvinimą. Kalbėtojai sakė, nesuderinama, kad įkarštyje pasirošimo mūsų šalies gynimui ir sumušimo Hitlerio ir hitlerizmo kampanijoj griežtas ir pasekmingas priešfašistinės kovos vadas būtų laikomas kalėjime.

Tarp Lietuvių

Algirdas Paškevičius, jaunuolis, darbe Corona mašinų šapoju buvo susilaukęs ranką ir dėjo nuo rugsėjo 17-tos gulėjo ligoninėj. Šiomis dienomis sugrįžo iš ligoninės namo, Woodhavene.

Antanas Sūkis, jau turįs "Master of Chemistry" laipsnį, studijuoja toliau gauti chemijos daktaro laipsnį.

Piličių Klubas dabina. A. Balčiūnas, maliorius, ir patalūs veiklus klubietis, su pagalbininkais švaistosi teptukais, gražina antakius — tai yra, langų rėmus, duris ir t.t.

Ridgewoodietis M. Blozis, jaunas, užpėreitas šeštadienį susituokė su Evelyn Smith.

Juozas R. Greičius, klubietis A. Greičiuvienės sūnus, rašo motinai esąs pasitenkęs kario padėtimi. Neseniai jis gavo paaugstinimą. Lietuviai gerai pasižymi armijoj.

Antanas Linkus, Jr., įsigijo nuosavą namą 220 Sunnyside Ave., Brooklyn, ir jame įsikūrė. Geros kloties. Z. R.

Iš Meilės Vos Nesuspaudė Savo Didvyrius

Pasekmėje Brooklyn basebolės lošėjų tymo — Dodgers — laimėjimo lošio ir basebolininkų vėlavos pereinamo savaitę, pirmadienį Brooklyn suruoštą jų paradas, kuriame brooklyniečiai galėtų juos pasveikinti. Na ir sveikino — iš meilės vos nenuspaudė.

Paradas buvo gerai garšintas. Popiečių visos mokyklos uždaryta. Iš ofisų tarnautojai anksčiau paleisti. Žiūrovų, ypatingai vaikų ir jaunių prisirinko tiek daug, kad mūro apstoję visą parado plotą nuo Grand Army Plaza iki Borough Hall. Vietomis spustis buvo taip didelė, jog ne tik koks nors formuotas maršavimas buvo neįmanomas, bet net praeiti nebuvo galima. Pačioje Borough Hall aikštėje tūlas berniukas išnėjo kely ir jo kitaip nebuvo galima išnešti, kaip tik virš minios galvų, iš rankų ir rankas leidžiant, nukelti iki ligonvežimio.

Mary J. Morley, 23 m., New Yorke, rasta savo kambariėje prisidusinus gasu. Pasveiksianti.

Gale pereinamos savaitės per 3 parais mieste buvo 13 naujų susirgimų vaikų paralyžiumi.

FOTOGRAFAS

Traukiu pavelksus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus pavelksus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padiu tokio dydžio, kokio pageldaujama. Taipgi atnaujinu įvaizdį spalvomis.

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave.
prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. Glenmore 5-6191

LIETUVIŠKA UŽEIGA

Rheingold extra Dry Alus
Didelis pasirinkimas visokių
VYNU ir DEGTINĖS
Importuotų ir Vietinių
Kasdien Turime
KARSTŲ UŽKANDZIŲ

Joseph Zeidat, Sav.
411 Grand St., Brooklyn

Joe Louis Laimėjo Prieš Lou Novą

Joe Louis, sunkiasvoris kumštynių čempionas, pereinamo pirmadienio vakarą nugalėjo Lou Novą, žymų sunkiasvorį kumštynininką šeštame round'e iš numatytų 15-kos round'ų.

Joe Louis sveria 202 ir ketvirtadali svary, Lou Noya 202 ir pusę svarų.

Kumštynių pažiūrėti į Polo Grounds susirinko 56,549 asmenys ir už įžangas sumokėjo \$583,771.

Šis buvo Joe Louis jau 19-tas laimėjimas gynime čempionato ir 20-tas įskaitant pirmąjį, kuriame jis patapo čempionu. Tuli sako, kad šis bus gal ir paskutinis, nes Joe Louis esąs pareiškęs, jog jis eisias armijon.

Piličiams, Kurie Eis Balsuoti Pirmu Kartą

Buvimas piličių šalies, kurioje gyvena, dalyvavimas sprendime jos reikalų visuomet buvo ir yra be galo svarbu. Juo svarbiau dabar, kada pergyvenam nepaprastą gadynę. Visi seni, pirmiau ne-balsavę piličiai, taipgi ir nauji turėtų apsirūpinti teise balsuoti.

Norintieji balsuoti pirmu kartu piličiai reikalaujami parodyti, kad jie moka nors kiek skaityti. Šiais metais raštingumo liudymui gauti yra paskirta laikotarpis nuo 6 iki 11-tos spalio. Tuo tikslu reikia kreiptis į bile kurią savo apylinkės liaudies ar vidurinę (high) mokyklą.

Darbininkų Mokykla

Su spalio 1-ma Darbininkų Mokykla, 35 E. 12th St., New Yorke, pradeda rudeninį terminą su šimtais įvairių vakarinių kursų, kuriems registracijos vedamos dabar, Rm. 301. Tūlos klasės jau pripildytos.

Šiais laikais esant labai dideliui susidomėjimui Sovietų Sąjunga, pridėta dar 1 naujas kursas, būtent socializmo ekonomijos. Jis bus trečiadienį vakarais per 12 savaitių.

Nusizudė Turtingas Sukčius

Gerald Tiffany, anais metais atsižymėjęs greit iškiliu ir padangas ant krūvos dolerių.

CHARLES
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. Degutis, Savininkas
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Mawler Sts.
BROOKLYN, N. Y.
GERAI PATYRE BARBERIAI

F. W. Shalins

(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves
\$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4499

J. GARŠVA

Graborius-Undertaker
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja ant visokių kapinių
VELTUI ŠERMININE (KOPLYCIA)
Parsamdo automobilius ir karietas vesėjimui krikštynom ir kitkam.
231 Bedford Avenue
BROOKLYN
Telephone: EVergreen 8-9770

kurios jis susizūrė parduodamas beverčius bondsus, nusizudė gasu savo šeimnininko Alexander Harris apartamente, 17 W. 64th St., N. Y., kur jis svečiavosi per pastarąsias trejetas savaites.

Prileidus kambarį gaso ir palikus automatišką degtuvą atdaru, gasas eksplodavo, apardė namą ir trenksmu 6 val. ryto išmetė iš lovos namiškius ir kaimynus.

Neseniai paaiškėjo, jog La-rry MacPhail, Brooklyn Dod-gers vadas, atsakė Ebbets Field pro-naciškam America First Komitetui. Už tai susilaukė iš unijų sveikinimų.

LAISVĖS RADIO PROGRAMA

Transliuojama iš stoties
WBYN -- 1430 Kics.
Devintą valandą pirmadienį vakarais
DUODAMA MUZIKALĖ PROGRAMA, ŽINIOS
IR DAROMA BIZNŲ PASKELBIMAI

Pranešėjas
JONAS ORMANAS
Žinių komentatorius
ROJUS MIZARA

Laisvės Radio Programos klauso šimtai tūkstančių lietuvių. Į rytus girdima iki Boston, Mass.; į pietus net Baltimore girdi; į vakarus girdima Scrantone, Wilkes-Barre ir Shenandoah, Pa.

Bizniams puikus susisiekimas su šimtais tūkstančių lietuvių pasiskelbiant per Laisvės Radio Programą.

Draugijos, tuose miestuose, kur girdisi Laisvės Radio Programa turite per ją paskelbti draugijų parengimus.

Reikale pasiskelbimų per Laisvės Radio Programą ar dėl programos pildymo, prašome kreiptis šiuom adresu:

427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.
Telefonai: STagg 2-3878, STagg 2-3879

Clement Vokietaitis

LIETUVIS ADVOKATAS
66 Court Street
Brooklyn, N. Y.
Tel. Triangle 5-3622
168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 8-7179

Dr. J. J. Kaščiūkus

Telefonas: Humboldt 2-7964
530 Summer Ave.
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2-4 ir 6-8
Nėra valandų sekmadieniais.

VIENINTĖ LIETUVIŲ RAKANDŲ KRAUTUVĖ

FURNITURE
409 ir 417 Grand Street,
Tel. EVergreen 7-8451
Brooklyn, N. Y.

ISDIRBEJAI IR PARDAVEJAI
GERIAUSIOS RUSIES RAKANDŲ
Ateikite pasižiūrėti mūsų parduodamus rakandus ir palyginkite kainas su kitomis krautuvėmis.

Duodame ant lengvų išmokėjimų be jokių nuosimėjų

JŪS NIEKUR NEGAUSITE PIGIAU
Kaip Petraičių Krautuvėse
M. PETRAITIENĖ IR SŪNAI
Jūs mokėsite už rakandus, o ne už išrėdymą

GREEN STAR BAR & GRILL

NAUJA LIETUVIŲ UŽEIGA
Kas nori gražiai, linksmai laiką praleisti, užsina pas "Green Star Bar and Grill", nes žino, kad visados bus patenkinti.

Linksma Parė Kiekvieną Šeštadienį!

TURIME GEROS DEGTINĖS IR VYNU
Ateikite pasimatyti su Giviais
Geriausias Alus Brooklyn
459 Grand St.
Skersai nuo Republic Teatro
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Ev. 4-8698